

ASHOKA

ASHOKA ROMÂNIA

RAPORT DE IMPACT 2024

Sustinem
comunitatea
creatorilor
de schimbare
din România

Cuprins

1. Editorial

2. Viziunea și Misiunea Ashoka

- * Cele Trei Nivele de Impact
- * Ashoka Venture – mai mult decât un proces de selecție

3. Strategia Ashoka în România

- * Direcții strategice ale Ashoka România
- * Pilonii activității Ashoka România
- * 11 Ashoka Fellows în România

4. Cele trei noi Ashoka Fellows în România în 2024

- * Vera Marin
- * Monica Boța-Moisin
- * Diana Filimon

5. Ce înseamnă pentru Fellows apartenența la comunitatea Ashoka

- * Cum ne văd Ashoka Fellows
- * Pași către impact în 2024
- * Ashoka Changemakers Summit 2024
- * Filantropie pentru impact
- * "Cred că schimbările de care avem nevoie ca societate ar trebui să vină din onestitate și blândețe"- INTERVIU
- * "Ashoka e un loc de intersecție de idei, de inițiative"

6. Programul Ashoka Residency – pentru creatorii de schimbare

- * Testimoniale

7. Mai importantă ca întotdeauna: Educația Media Digitală pentru Tinerii din România

8. Coop4Equality

9. Barometrul Încrederii 2024

10. Premiile pentru Impact Social în cadrul Galei Societății Civile

11. În Căutarea Binelui

12. Ashoka GLobal

13. Ashoka România - Financiar

14. Susținerea partenerilor

15. Parteneri

1

Editorial

Suntem într-un moment în care lumea din jur se schimbă din ce în ce mai repede, iar 2024 a venit cu și mai multă nevoie nu doar de a reacționa la provocări – ci de a crea schimbări în societate, la toate nivelele: de la cel individual, la cel global.

Pentru prea mulți dintre noi, 2024 a fost un an epuizant. Evenimentele globale – noi războaie, conflicte prelungite, instabilitate și incertitudine – și-au lăsat amprenta nu doar asupra societății, ci și asupra echilibrului nostru interior. **Într-o lume tot mai fragmentată și care se schimbă într-un ritm amețitor, nevoia de reconectare între oameni a devenit esențială.** Am învățat că speranța, încrederea și solidaritatea nu sunt doar valori, ci resurse vitale care ne ajută să mergem mai departe, împreună. Ashoka Fellows au rezumat prin **”Trăim poate cel mai bun moment din istorie – dar cu multe necunoscute în față”**.

A fost din nou un an despre oameni, despre fiecare dintre noi, pentru că schimbarea nu se întâmplă altfel decât prin pasiunea și energia și reziliența celor care cred în ea și muncesc pentru ea. **Ne-am dorit să ducem mai departe împreună valorile comunității – o comunitate în care**

fiecare este creator de schimbare, în care ne susținem reciproc, învățăm împreună și unii de la alții, împărtășim atât realizările, cât și vulnerabilitățile, într-un mediu sigur. **Cele mai importante principii la nivel individual, la încheierea lui 2024, rezumate tot de Ashoka Fellows, au fost: umanitatea, empatia, reziliența și cultivarea conștientă a abilităților de colaborare.**

Ca să trecem peste ”zgomotul” care ne asalta în fiecare zi și peste narativele care ne-au divizat ca societate în 2024, **ne-am concentrat pe cum să transformăm viziunea în acțiune colectivă**, cum putem aduce împreună comunități diverse și cum putem genera soluții și schimbare sistemică prin implicarea fiecăruia dintre noi.

Ne-am întrebat **cum putem crea o lume în care toată lumea se simte invitată și capabilă să contribuie la schimbare?** Cum ne susținem, așa încât fiecare să simtă că are puterea de a crea schimbarea pe care își dorește să o vadă în lume? Cum re-construim încrederea fiecăruia în propriul potențial de a crea schimbare?

Concluzia e că schimbarea nu e ușoară. Și nici nu trebuie să fie. **E firesc și e uman să ne fie greu să acceptăm că nu numai propriul narativ e cel care reprezintă adevărul și dreptatea** – și că există nuanțe în ce spun cei care nu sunt de acord cu noi, care compun o realitate mai diversă și mai complexă decât propriile așteptări. Dar asta nu înseamnă că nu se poate sau că trebuie să cedăm în fața lucrurilor care ne separă – ci că avem nevoie mai mult ca oricând să creăm narațiuni comune și să reconstruim încrederea și punțile de speranță împreună. Cum facem asta? **Pentru noi, la Ashoka, esența unei societăți sănătoase și incluzive este despre cum ne ascultăm și cum ne recunoaștem unii altora umanitatea.**

În 2024, v-am prezentat **trei noi Ashoka Fellows: Vera Marin, Monica Boța-Moisin și Diana Filimon** care inspiră și catalizează munca unor comunități către schimbări remarcabile. Am avut bucuria de a ne întâlni să le ascultăm poveștile și să ne întâlnim pentru a le cunoaște și a le sărbători. A fost "o gură de aer proaspăt", ne-au spus și ele, ne-ați spus și voi. Ne sunt modele de inspirație: ne-au povestit și despre cât de greu e să auzi de prea multe ori "nu se poate" – dar și despre cum au găsit calea pentru "se poate". Nu se poate repede, dar SE POATE! Drumul spre schimbare nu e ușor, dar continuă când ai oameni care să strângă rândurile și să meargă înainte neabătuți, împreună. **Acesta e unul dintre lucrurile pe care toți cei 11 Ashoka Fellows din România le fac fără oprire pentru cauza în care cred: inspiră oamenii să lucreze împreună la soluții pentru binele tuturor.**

Pentru echipa Ashoka, anul 2024 a venit cu provocări de re-așezare și transformare pe termen lung, ca să putem fi sprijin creatorilor de schimbare. Le suntem recunoscătoare tuturor celor care ne-au fost martori empatici și răbdători în acest proces de transformare (ce nu s-a încheiat în momentul în care scriem aceste rânduri) – de la parteneri de cursă lungă, la noi susținători, la voluntari, la Ashoka Fellows, la colegii Ashoka de pretutindeni și tuturor celor care și-au adus expertiza și inima în munca pe care o desfășurăm.

Ne dorim în continuare ca împreună, să transformăm comportamente, atitudini și credințe în societatea românească și să îi sprijinim pe toți să creadă în propria putere de a crea schimbare. Am descoperit din Barometrul Schimbării realizat în februarie 2024 că încrederea în propria capacitate de a schimba societatea nu vine de la sine, ci e un proces care necesită grijă, atenție și susținere constantă.

Credem că e parte din misiunea noastră: prin relații autentice și experiențe împărtășite, putem întări sentimentul de apartenență și putem construi o comunitate unită a creatorilor de schimbare, bazată pe încrederea în propriul potențial de a schimba comportamente, atitudini și credințe împreună.

Mulțumim tuturor celor care ne susțin și continuă călătoria spre impact colectiv alături de noi!

Echipa Ashoka România

Ashoka este prima și cea mai mare rețea de antreprenori sociali din lume. Prezentă acum în peste 90 de țări, având peste 3.900 de Ashoka Fellows, Ashoka se află în topul primelor 10 ONG-urilor de impact din întreaga lume, conform thedotgood (fostul NGO Advisor).

Începutul a fost despre **construirea și răspândirea conceptului de „antreprenoriat social”**. **Bill Drayton, fondatorul Ashoka, este cel care a folosit pentru prima dată termenul de “antreprenor social”** - pentru a descrie o mișcare în creștere la acea vreme, a indivizilor care încercau să abordeze probleme sociale și de mediu nerezolvate, dar presante, printr-o abordare asemănătoare celei din mediul de business.

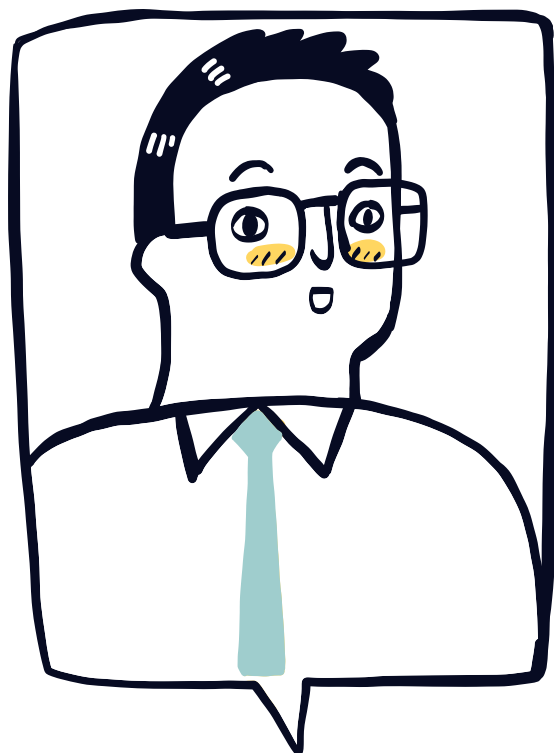
Ashoka Fellows dezvoltă idei noi care transformă sistemele societății—oferind beneficii tuturor și îmbunătățind viețile a milioane de persoane. Ashoka Fellows sunt modele pentru lumea în care trăim astăzi.

Una dintre superputerile Ashoka constă în faptul că, în fiecare domeniu cheie, are sute de Fellows ale căror inovații sociale complet independente sunt, de fapt, extrem de synergice. Ashoka creează astfel **efectul de rețea a colaborării**. Mișcarea Ashoka **„Everyone a Changemaker”** catalizează o comunitate globală care conduce această mișcare. Trăim într-o continuă transformare, într-o lume care are nevoie ca fiecare dintre noi să contribuie și să se adapteze, devenind astfel un creator de schimbare (changemaker).

Ashoka identifică, conectează și amplifică modelele de acțiune care iau naștere de la Fellows - tipuri de soluții, strategii, domenii tematice și altele - care adesea indică zonele propice pentru schimbări societale majore. Aceste perspective ale Fellowship-ului nostru ghidează activitatea și investițiile Ashoka spre inițiative strategice care permit **fiecărui cetățean să devină un creator de schimbare**.

2

Viziunea și Misiunea Ashoka

Cum vedem și măsurăm impactul:

Ashoka vede impactul ca pe **o schimbare sistemică profundă și durabilă, care transformă structuri și practici sociale pentru a adresa problemele fundamentale ale societății**. Impactul nu se referă doar la rezultate imediate, ci și la efectele pe termen lung care influențează în mod pozitiv comunități și sisteme întregi. Ashoka pune accent pe soluții inovatoare care sunt scalabile și pot fi replicabile, care contribuie la crearea unei societăți mai echitabile și sustenabile. Impactul trebuie să fie sustenabil, să asigure că schimbările aduse sunt menținute și continuă să aducă beneficii în timp.

Cum definim antreprenorii sociali:

Potrivit definiției Ashoka, **antreprenorul social este persoana care dezvoltă soluții inovatoare pentru probleme sociale și creează un impact pozitiv, durabil**. Vorbim de oameni care cred în puterea lor de a genera schimbarea pe care și-o doresc, care inspiră și mobilizează comunități, implementând soluții noi care pot fi extinse și replicate. Scopul lor principal este de a aduce schimbări relevante în societate prin modele sustenabile. Spre deosebire de antreprenorii cu scop comercial, Ashoka Fellows renunță frecvent la controlul și proprietatea asupra ideilor lor pentru a le putea propaga cât mai mult posibil. Aceștia adesea încurajează organizațiile sau instituțiile să preia ideea lor și să o aducă la o scară și mai mare, facilitând scalarea independentă.

Programul Ashoka Fellowship este o recunoaștere pe viață și acces la o comunitate globală de susținere. Statistic, poate fi aleasă o persoană din 10 milioane de oameni pe an.

Ashoka dezvoltă un ecosistem care sprijină colaborarea și schimbul de cunoștințe între Fellows, facilitând parteneriate strategice și colaborări care amplifică impactul inițiativelor lor. În plus, le oferă resurse esențiale pentru a se concentra pe dezvoltarea viziunii lor inovatoare, inclusiv o bursă personalizată, timp de trei ani. **În medie, un Ashoka Fellow are impact direct și indirect asupra a peste 200.000 de persoane.**

Cele Trei Nivele de Impact:

1. Serviciu Direct

Adresarea nevoilor individuale ale anumitor persoane sau ale unei comunități specifice

2. Extinderea/Scalarea Serviciului Direct

Rezolvarea unei probleme sociale la nivel regional, național sau internațional

3. Schimbarea Sistemelor

Abordarea cauzei fundamentale a unei probleme sociale într-o manieră care schimbă modul în care funcționează un sistem

La Ashoka, ne propunem să fim prezenți la toate nivelele de impact:

A.

În primul rând, prin **impactul direct** asupra organizațiilor din ecosistemul cu care colaborăm, de la participanții din programele noastre, până la parteneri, mentori și principalii actori interesați. Scopul nostru este să susținem accesul la resurse, contacte și know-how pentru întregul ecosistem.

B.

În al doilea rând, **scalăm impactul** și sprijinim regiunile din afara Bucureștiului și găsim aliați în toate regiunile României și în Europa. Pandemia și răspunsul la criza din Ucraina ne-au oferit oportunitatea să conectăm creatorii de schimbare din întreaga țară. Sperăm să menținem acest efort în proiecte regionale și internaționale ulterioare.

C.

În final, obiectivul nostru principal este să amplificăm **efectele secundare pozitive (impactul indirect)** ale schimbărilor sistemice realizate de rețeaua noastră locală și globală de Fellows și să accelerăm tranziția către o lume în care fiecare persoană nu doar citește despre, dar generează ea însăși inovație și are un rol activ în societate. Schimbarea sistemică și de mentalități este esențială atât pentru munca noastră la Ashoka, cât și pentru activitatea Ashoka Fellows. Ne propunem să îmbunătățim maturitatea sistemelor care sprijină antreprenorii sociali și să încurajăm oamenii să aibă încrederea că fiecare are potențialul de a fi un creator de schimbare.

Ashoka Venture – mai mult decât un proces de selecție

Ashoka Venture este mult mai mult decât un simplu proces de selecție de Ashoka Fellows. Ne permite să construim rețele și învățare împreună cu experți din domenii variate ale societății. Ne oferă posibilitatea de a inspira actori diverși – din sectorul public, privat sau civic – prin perspectiva rețelei noastre globale și prin experiența acumulată în zeci de ani de lucru cu antreprenori sociali.

Încă din 1980, Ashoka a creat un set de criterii clare și un proces riguros de selecție, menit să asigure că doar antreprenorii sociali cu cel mai înalt potențial și integritate devin parte din rețeaua noastră. De atunci, aplicăm acest standard de excelență în mod constant, în toate țările în care alegem

Ashoka Fellows. Avem încredere deplină în calitatea celor identificați prin acest proces și ne bucurăm că **valoarea procesului de selecție este recunoscut ca "golden standard" de numeroși alți actori globali interesați de susținerea antreprenoriatului social.**

Ashoka Venture este un proces continuu, susținut de un sistem profesionist, prin care descoperim inovațiile sociale care pot transforma sisteme întregi – și, mai ales, oamenii care conduc aceste schimbări. Deși este un proces complex pentru toți cei implicați, selecția se bazează întotdeauna pe cinci criterii esențiale:

- * **O idee nouă** – o soluție inovatoare care abordează probleme sistemice
- * **Impact social** – o soluție deja aplicată, care a dovedit că poate genera un impact pozitiv real în societate
- * **Calități antreprenoriale** – un lider perseverent, cu viziune clară, care este pregătit să înfrunte orice provocare pentru a produce schimbarea necesară
- * **Creativitate** – o persoană capabilă să dezvolte și să îmbunătățească constant soluția propusă, în funcție de evoluția contextului
- * **Integritate morală** – un om condus de valori puternice, cu motivații profunde izvorâte din angajamentul autentic față de problemă și față de comunitățile afectate.

3

Strategia Ashoka în România

Directii strategice ale Ashoka România

Ne continuăm misiunea de a contribui la crearea infrastructurii pentru o mișcare de schimbare socială sustenabilă și profundă în România. Creăm contexte, împărtășim expertiză și consolidăm comunități care transformă societatea din temelii.

Creăm infrastructură propice schimbărilor sistemice

- * Generăm și împărtășim know-how relevant pentru schimbări sistemice
- * Dezvoltăm instrumente clare de măsurare a impactului
- * Creăm spații sigure și deschise pentru creșterea antreprenoriatului social și a inovației, sprijinind liderii care propun soluții curajoase la probleme complexe.

Consolidăm capacitatea creatorilor de schimbare și a organizațiilor acestora

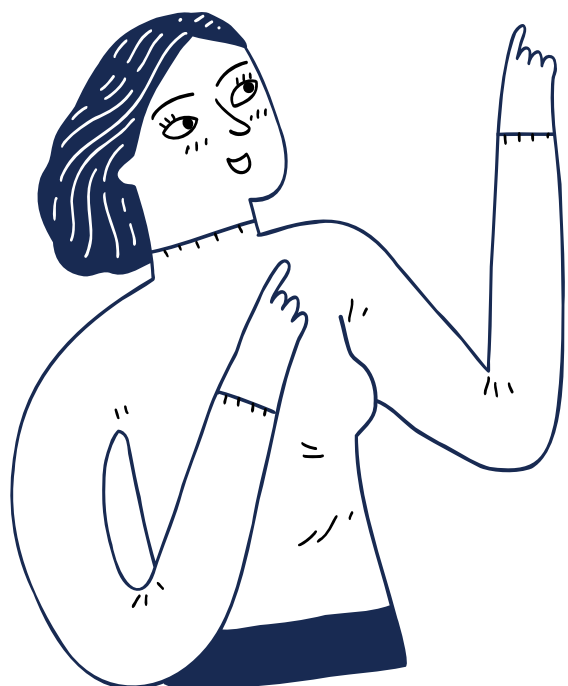
- * Susținem acele organizații și lideri care activează și propagă conștiința civică
- * Pentru ca societatea civilă să rămână un pilon al democrației, este esențial să susținem acele organizații și lideri care activează conștiința civică.
- * Oferim sprijin strategic pentru inițiative cu potențial sistemic și încurajăm conectarea, colaborarea, reziliența și încrederea în puterea individuală de a genera schimbare sistemică, pentru binele comun.

Promovăm idei care mobilizează și inspiră

- * Cultivăm rețeaua de încredere care susține și amplifică vocea antreprenorilor sociali. Prin ei, ideile devin acțiuni, iar acțiunile se transformă în modele care pot fi replicate și scalate, pentru că vrem să contribuim la un viitor în care să includem participarea civică, spiritul civic activ și consolidarea democrației.

Rețeaua Venture & Comunitatea Ashoka Fellows

* Comunitatea de Ashoka Fellows crește an de an, și nu doar numeric, ci și în vizibilitate, având acces la rețeaua internațională Ashoka și fiind promovată atât la nivel național, cât și global.

Antreprenoriat Social & Inovație

* Cartografiem schimbarea - Harta Inovatorilor Sociali e un proiect ce ne oferă o imagine de ansamblu asupra ecosistemului social inovator din România.

* Anual, Barometrul Încrederii ne ajută să măsurăm pulsul societății și încrederea oamenilor în puterea lor de creatori schimbare.

Pilonii activității Ashoka România

Sprijin pentru organizațiile societății civile și creatorii de schimbare

* Adaptăm procesul de Venture pentru a sprijini și alte organizații din societatea civilă, ajutându-le să creeze și să măsoare impactul pe care îl creează.

* Facilităm experiențe de învățare a unor instrumente concrete pentru măsurarea eficienței, know-how în generarea de schimbări sistemice și acces la bune practici, atât locale, cât și internaționale. Astfel, susținem un sector civic mai matur, mai conectat și mai pregătit să facă față acestor vremuri definite de schimbările continue și rapide din jurul nostru.

11 Ashoka Fellows în România

În 2024, am ajuns la 11 Ashoka Fellows în România.

Vi-i prezentăm în continuare pe cei care schimbă deja paradigma în România. Ei sunt Ashoka Fellows și fiecare dintre ei e un antreprenor social și un model de inspirație.

Diana Filimon
fondatoarea Forum Apulum,
Gen,știri și Gen, ZETTE

Ashoka Fellow din 2024

A dezvoltat modele de intervenție ce le oferă tinerilor puterea de a deveni gardieni activi ai democrației, demonstrând că o societate informată și conectată este cheia unui viitor democratic sigur.

Monica Boța-Moisin
fondatoarea Cultural
Intellectual Property Rights
Initiative®

Ashoka Fellow din 2024

Implementează un set de instrumente pentru comunități locale și grupuri etnice, care să se identifice și să acționeze drept custozi profesioniști pentru a-și proteja patrimoniul imaterial, bazându-se pe grijă, nu pe exploatare. Pentru aceasta, a conceput Regula celor 3 C: Consimțământ, Credit și Compensație.

Vera Marin
co-fondatoarea De-a Arhitectura
Ashoka Fellow din 2024

Pornește de la abilitățile arhitecților pentru a crea un nou rol pentru ei: acela de a contribui la cultivarea empatiei și a responsabilității civice în rândul copiilor, printr-un model inovator de parteneriat profesori-arhitecți ce schimbă paradigma de predare.

Eugen Vaida
Director pentru România
al The King's Foundation,
fondatorul Asociației
Monumentum
Ashoka Fellow din 2021

Folosește monumentele pentru a construi o mișcare socială care să reînvie o identitate rurală autentică și să readucă oamenii înapoi la rădăcinile lor.

Iarina Taban
fondatoarea programului Ajungem MARI
Ashoka Fellow din 2021

Transformă modul în care societatea are grijă de copiii vulnerabili, identifică vulnerabilitățile profunde ale sistemului și schimbă mentalități.

Elena Calistru
fondatoare și președintă
Funky Citizens

Ashoka Fellow din 2019

Revitalizează mișcarea socială care întărește participarea cetățenilor în viața publică folosind instrumente de advocacy bazate pe date.

Ioana Bauer
fondatoare și chairwoman
eLiberare

Ashoka Fellow din 2020

Luptă împotriva sclaviei moderne și identifică, mobilizează și permite actorilor sociali neobișnuiți să creeze o rețea socială pentru a opri traficul de persoane.

Carmen Gheorghe
fondatoare și președintă **E-Romnja**

Ashoka Fellow din 2020

Împuternicește femeile rome să devină factori de schimbare în comunitățile lor și folosește perspectivele lor pentru a remodela cadrul legal și social.

Florin Stoican
director Geoparc
Aspirant UNESCO
Oltenia de sub Munte

Ashoka Fellow din 2018

Catalizează o mișcare condusă de cetățeni pentru crearea unui sistem funcțional de protejare a patrimoniului natural și cultural din România.

Paul Radu
co-fondator Organized Crime
and Corruption Reporting
Project (OCCRP)

Ashoka Fellow din 2018

Dezvoltă o rețea globală de jurnaliști de investigație, oameni de știință, programatori și hackeri civici.

Dorica Dan
fondatoare și președintă
Asociația Prader Willi

Ashoka Fellow din 2018

Revoluționează domeniul îngrijirii pentru pacienții cu boli rare, trecând de la un sistem rigid la o abordare colaborativă.

4.

Cele **trei noi Ashoka Fellows** în România în 2024

În 2024, am selectat trei noi Ashoka Fellows:

- 1. Vera Marin**
- 2. Monica Boța-Moisin**
- 3. Diana Filimon**

Vera Marin

Vera este arhitectă specializată în urbanism și lector universitar, cu o abordare ambițioasă și un interes constant pentru implicarea profesioniștilor mediului construit în societate: ca facilitatori pentru planificare participativă, ca persoane-resursă pentru cadrele didactice, ca designeri și îndrumători pentru experiențe de învățare, ca membri în echipe de cercetare-acțiune etc. Din 2011, împreună cu încă 5 colege, a creat un program și apoi și o organizație care face educație de mediul construit („built environment education”). Cum? Pornind de la abilitățile arhitecților și ale profesioniștilor în domeniu, a fost creat un nou rol pentru aceștia: să contribuie la cultivarea unui simț al responsabilității civice în rândul copiilor și tinerilor.

A co-fondat și este vicepreședintă a **Asociației De-a Arhitectura**, care este acum o comunitate de arhitecți, urbaniști, designeri, peisagiști, ingineri, dar și antropologi și artiști dedicați care duc pasiunea lor pentru clădiri și orașe în clase, în evenimente culturale, în festivaluri de arhitectură, de film, în muzee etc., demonstrând și importanța participării civice, a empatiei și sustenabilității. Dintre profesorii care au încercat programele asociației, o parte sunt acum membri, formatori, creatori de conținut de învățare experiențială etc. De la înființare, în 2013, programul a influențat pozitiv peste 37.300 de elevi din România, colaborând cu peste 1.300 de profesori și 1.220 de arhitecți voluntari.

Modelul inovator de parteneriat între profesori și arhitecți schimbă paradigma tradițională de predare, încurajând profesioniștii mediului construit să își investească, prin implicarea în educație, o parte din experiența și cunoștințele lor valoroase, pentru ca din ce în ce mai mulți oameni să înțeleagă și să iubească spațiile pe care le folosesc și să fie interesați să participe în transformarea lor.

Procesul de selecție a însemnat clarificare și a mai însemnat o relație minunată cu Tomina - profesională și personală - într-o zonă în care nu am știut, înainte de Ashoka, că, de fapt, aparțin. Am fost simultan o ONG-istă în universitate, o cercetătoare în ONG-uri, și am vrut, în consultanță, să fac proiecte cu abordări noi. M-au încurcat mereu aceste segmentări și așteptări de la un sector sau altul, dar credeam că vina este a mea că nu mă adaptez. Procesul de selecție a fost deci o confirmare că sunt în regulă așa cum sunt și că așa fac inovatorii sociali :)

Procesul de Venture a produs o schimbare sistemică în viața mea. Am înțeles că ceea ce facem la Cultural Intellectual Property Rights Initiative® (CIPRI) și WhyWeCraft® și felul în care facem ce facem, nu este doar necesar, ci este în același timp un catalizator de schimbare multi-sistemică. Totodată, procesul de Venture mi-a adus, și ne-a adus la CIPRI, aliați și o formă de certitudine într-o mare de incertitudini. Certitudinea că "one idea can change lives".

Monica Bota-Moisin

Monica este lider în domeniul protejării cunoștințelor și expresiilor culturale tradiționale, printr-o abordare nouă, numită proprietate culturală intelectuală (CIP). Într-o lume în care tradițiile și meșteșugurile sunt adesea neglijate și exploatate, Monica a dezvoltat și pus în aplicare o metodologie inovatoare ce activează sub umbrela Cultural Intellectual Property Rights Initiative® (CIPRI), concepută pe **regula celor 3C: Consimțământ, Credit, Compensație. Aceasta permite comunităților să-și protejeze și valorifice patrimoniul cultural imaterial în mod corect, stabilind colaborări durabile și etice cu industriile creative.** Având un impact remarcabil în contextul global al discuțiilor despre sustenabilitate, inițiativa ei asigură că meșteșugarii și custozii de cunoștințe tradiționale sunt recunoscuți și recompensați adecvat, **influențând astfel viitorul proprietății culturale intelectuale prin respect și echitate și pornind de la grijă, nu de la intenția de exploatare.**

Diana Filimon

Diana dezvoltă un model care pune tinerii în centrul apărării democrației, reconstruind încrederea în aceasta prin educație, tehnologie și jurnalism condus de tineri. Ea consideră că o democrație rezilientă depinde de un **sistem de alertă** care activează rapid cetățenii împotriva amenințărilor autoritare.

Cu inițiativa **Forum Apulum**, Diana creează spații unde tinerii între 18-30 de ani, mai ales din orașe mici, învață să consume informații critic și să se implice civic. Proiecte precum **Gen, știri** și **Gen Zette** aduc știri relevante și de încredere pentru peste 3 milioane de utilizatori tineri lunar, contracarând dezinformarea și polarizarea online.

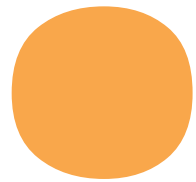
Diana organizează și **Caravan Conversations**, întâlniri locale în orașe mici, pentru a identifica provocări comune și a inspira acțiune civică. Mai mult, atelierelor sale de educație media au format peste 10.000 de elevi și 200 de profesori, consolidând abilități esențiale pentru combaterea știrilor false.

Prin acest model, Diana transformă tinerii în gardieni activi ai democrației, demonstrând că o societate informată și conectată este cheia unui viitor democratic sigur.

Am tot auzit că procesul de selecție vine atunci când ai cea mai mare nevoie – și chiar așa a fost. Într-un moment în care am început să îmi pun semne de întrebare despre cum să continui în munca mea, dacă fac ceea ce trebuie cu visul meu, a apărut oportunitatea de a intra în procesul Ashoka. A fost probabil cea mai intimă analiză a muncii mele și a drumului meu personal în această căutare a modurilor în care pot ajuta comunitatea. Dar a fost și cel mai de ajutor curs de analiză și auto-analiză, pentru că discutând cu toți oamenii de pe acest drum, am înțeles mai bine de ce fac ceea ce fac și în ce direcție aș vrea să cresc. A fost o încununare a unui drum foarte dificil și cred că mă îndreptam spre Ashoka fără să îmi dau seama, de la bun început

5

Ce înseamnă pentru
Fellows apartenența
la **comunitatea**
Ashoka

Sprijinirea Ashoka Fellows în drumul lor către impact social este în centrul preocupărilor Ashoka. Lucrăm pentru o lume în care fiecare cetățean are abilitățile și voința de a deveni un creator de schimbare.

În parcursul nostru în România de până acum, Ashoka Fellows sunt foarte apreciați de tot ecosistemul și reușesc să inspire alți creatori de schimbare, sunt recunoscuți ca modele de urmat și creatori de impact.

Suntem profund convinse că pentru a ne îmbunătăți activitatea în România trebuie ne ascultăm partenerii. Iar vocile Ashoka Fellows au fost cele cu care am început.

* Toți Ashoka fellows consideră **procesul de Venture drept punctul culminat din călătoria lor Ashoka.**

* Majoritatea Ashoka Fellows consideră că **Ashoka i-a susținut să creeze schimbări sistemice** și i-a ajutat să își clarifice și să își rafineze misiunea în timpul procesului de selecție (venture).

* Majoritatea Ashoka Fellows consideră că apartenența la **Ashoka le-a facilitat accesul la noi finanțatori și oportunități de finanțare.**

* Majoritatea Ashoka Fellows **au contribuit direct sau indirect la politici publice** din domeniul lor de activitate sau conexe.

* Majoritatea Ashoka Fellows consideră că apartenența la **Ashoka le-a permis să dezvolte noi parteneriate**, să inițieze sau chiar să-și scaleze unele modele.

* Majoritatea Ashoka Fellows **au participat sau urmează să participe la experiențe de învățare și** evenimente de conectare din rețeaua Ashoka.

Ce ne-au spus Ashoka Fellows:

100%

- * I-a sprijinit în crearea de schimbări sistemice
- * I-a ajutat să își clarifice și să își consolideze ideea în timpul procesului de selecție

87,5%

- * Le-a permis să dezvolte noi parteneriate, să inițieze sau chiar să scaleze unele dintre modelele lor
- * I-a ajutat să înțeleagă mai bine ce înseamnă schimbarea sistemică
- * Le-a oferit ocazia să participe la experiențe de învățare și evenimente de conectare în rețeaua Ashoka

75%

- * Le-a facilitat accesul la noi finanțatori sau noi oportunități de finanțare

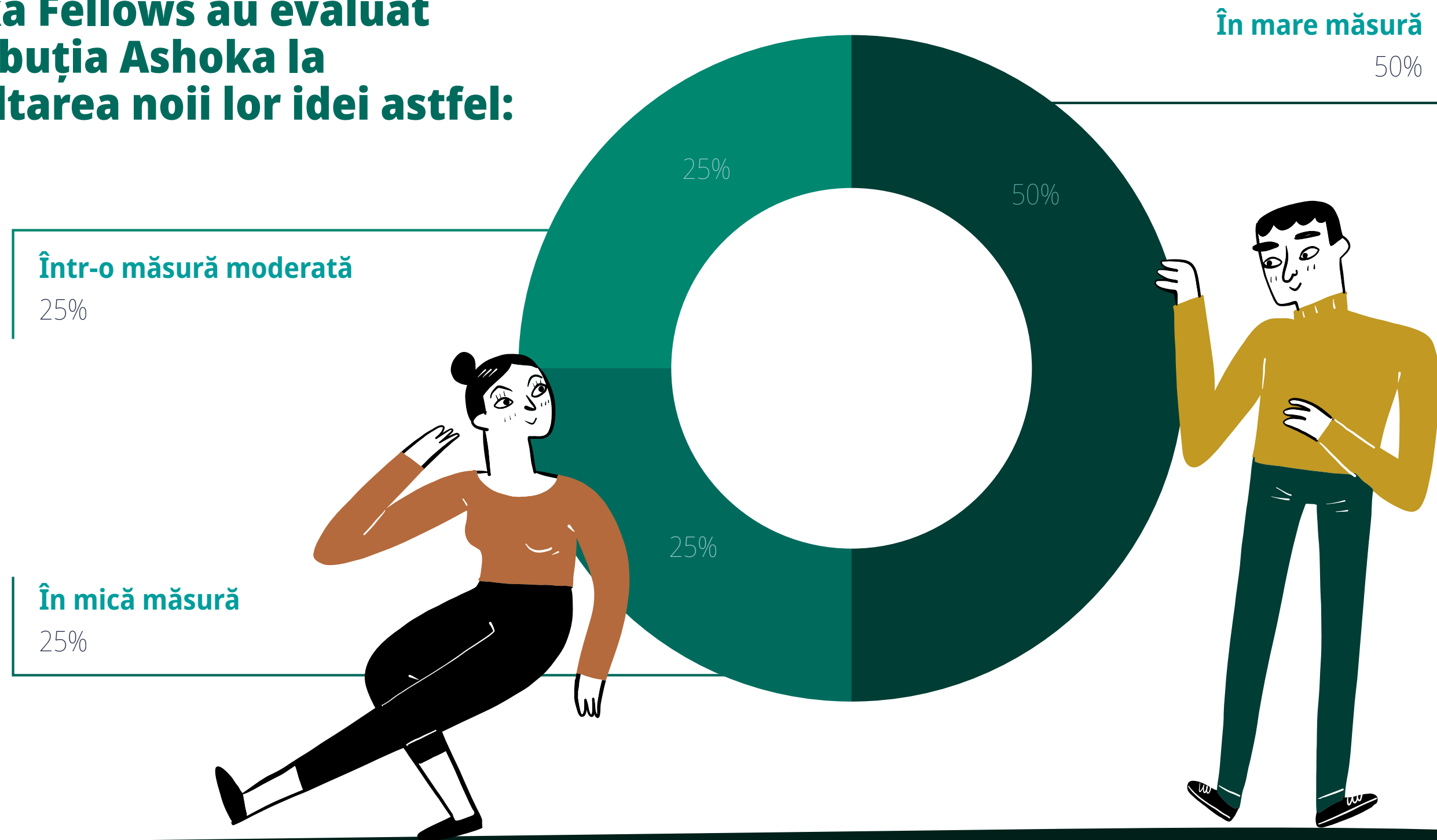
62,5%

- * I-a ajutat să se concentreze full-time pe ideea lor, datorită bursei primite
- * I-a sprijinit să definească mai clar identitatea organizației lor și locul acesteia în ecosistem
- * I-a ajutat să devină mai rezilienți

50%

- * Le-a oferit posibilitatea de a contribui, direct sau indirect, la politici publice în domeniul lor de activitate sau în domenii conexe,
- * I-a determinat să își conducă echipele în mod diferit.

Ashoka Fellows au evaluat contribuția Ashoka la dezvoltarea noii lor idei astfel:

Despre studiu:

datele au fost obținute prin intermediul unui chestionar de impact desfășurat în rândul Ashoka Fellows în perioada mai-iunie 2025 – la care au răspuns 8 dintre cei 11 – și din discuții 1-la-1 pe parcursul anului.

Cum ne văd **Ashoka Fellows**

Iarina Taban

Pe lângă resurse și acces la oportunități de învățare și conectare, în 2024 comunitatea Ashoka a fost și un refugiu al speranței, care ne-a permis să abordăm cu tact și calm o perioadă agitată și încărcată.

Diana Filimon

Ashoka m-a ajutat să mă concentrez pe a construi pe termen lung, în loc să continui să "sting focuri".

Paul Radu

Ashoka m-a ajutat să înțeleg cum poate organizația mea să sprijine ecosistemul mai mare al societății civile.

Florin Stoican

Prin programul pe care îl coordonez, care reunește două rețele naționale (Geoparcurile și Rețeaua Natură Urbană) și comunitățile rurale și urbane din România, încercăm să contribuim la a-i face pe români mai conștienți cu privire la adevărata valoare a patrimoniului natural. Astfel, prin diferitele beneficii aduse de conservarea naturii – de la sănătate, la educație și prosperitate – ne dorim ca oamenii să fie implicați direct și indirect în sprijinirea conservării naturii, astfel încât să nu mai fie nevoie de legi și autorități pentru acest lucru.

Vera Marin

Munca mea vizează un nou rol al arhitecților (în principal) care se implică în educația formală în calitate de persoane-resursă. E un rol extins, care nu se limitează doar la a ajuta copiii să înțeleagă și să aprecieze mediul construit, ci contribuie și la o schimbare de mentalitate în rândul cadrelor didactice. Scopul este ca învățarea experiențială și cea bazată pe proiecte să devină mai frecvente nu doar în cadrul orelor sau atelierelor din programele de educație pentru mediu construit ale De-a Arhitectura, ci și în practica generală a profesorilor. Aceste persoane-resursă pot acționa ca un catalizator pentru cadrele didactice cu care interacționează, încurajându-le să adopte metode de predare mai curajoase – metode care sunt mai greu de pus în aplicare, dar care se dovedesc a fi din ce în ce mai necesare în prezent.

Monica Boța-Moisin

Alături de Ashoka am înțeles că munca noastră vizează schimbarea multi-sistemică – schimbarea sistemelor de sisteme. „Drepturile de Proprietate Intelectuală Culturală sunt Drepturi ale Omului” este schimbarea sistemică pe care o susținem. Aceasta înseamnă legalizarea GRIJII (CARE) și recunoașterea valorii sistemelor de cunoaștere care au trecut proba timpului.

Pași către impact în 2024

Ioana Bauer

În 2024, eLiberare a contribuit la 10 inițiative de politici publice la nivel internațional, abordând probleme esențiale precum violența împotriva femeilor și fetelor (OHCHR), utilizarea abuzivă a tehnologiilor informației și comunicațiilor în scopuri infracționale (Adunarea Generală a ONU, AHC), statutul femeilor (Națiunile Unite, CSW68) și eliminarea violenței sexuale în conflicte (OSCE).

eLiberare a participat în calitate de membru al grupului de experți al Comitetul ad-hoc pentru elaborarea unei convenții internaționale cuprinzătoare privind combaterea utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor în scopuri infracționale. Am contribuit la redactarea poziției publice și am susținut activ propuneri-cheie de amendamente în timpul procesului de negociere. Am subliniat necesitatea unor mecanisme de protecție solide împotriva abuzului și exploatării sexuale online, inclusiv a abuzului bazat pe imagini.

Dorica Dan

Pornind de la parteneriatul cu Ministerul Sănătății, am reușit să formăm asistenți medicali comunitari din întreaga țară pentru a deveni manageri de caz pentru persoanele afectate de boli rare și familiile acestora. România este prima țară din lume unde asistenții medicali comunitari sunt formați în managementul de caz pentru persoanele afectate de boli rare. Suntem parteneri cu autoritățile locale pentru a instrui asistenții medicali comunitari din centrele comunitare integrate. Am creat și integrat un modul special pentru bolile rare în aplicația națională de management al cazurilor, folosită de asistenții medicali comunitari pentru raportarea către Ministerul Sănătății. Până în prezent, am instruit peste 1200 de asistenți medicali comunitari pentru a lucra cu pacienți cu boli rare și i-am conectat cu Centrele de Expertiză pentru boli rare, cu Rețelele Europene de Referință și cu Rețeaua Globală a Asistenților Medicali pentru Boli Rare. Următorul pas va fi crearea unor rețele comunitare naționale pentru bolile rare.

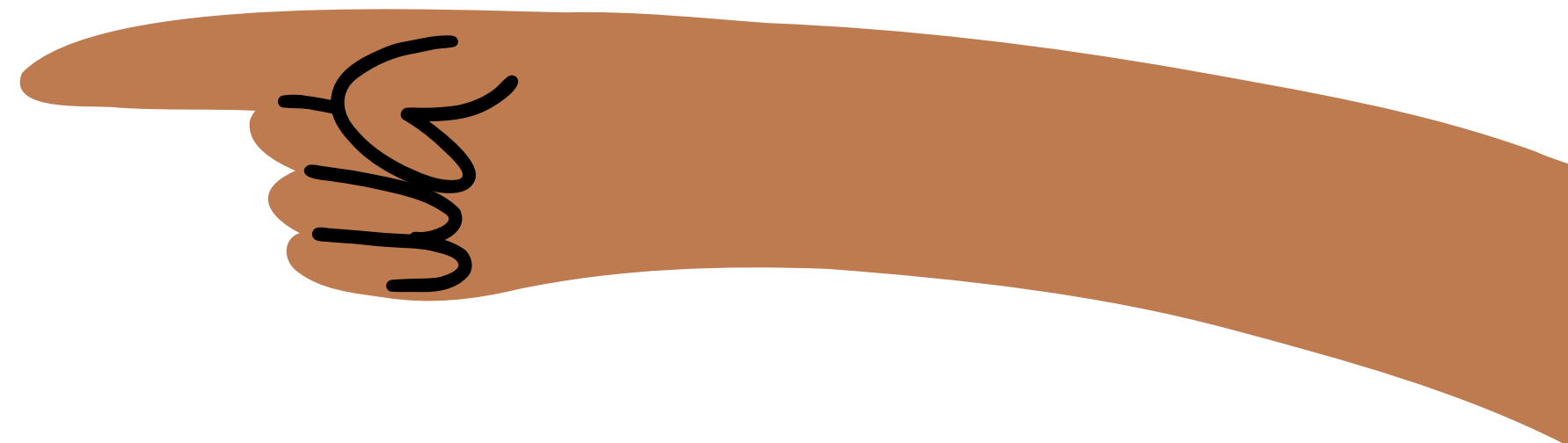
Ashoka Changemakers Summit 2024

Ashoka Changemakers Summit a sărbătorit puterea schimbării sub umbrela **#TrueParticipation!**

Au fost împreună la Hamburg (Germania) peste 430 de creatori de schimbare din întreaga lume, inclusiv Ashoka Fellows, tineri creatori de schimbare, parteneri ASN, lideri din antreprenoriat, guvern și filantropie. Spațiile de conectare s-au creat pentru a explora nuanțele participării cu adevărat incluzive și pentru a construi o societate în care să liberalizăm de fapt procesul de schimbare așa încât toată lumea să poată contribui.

Ashoka Fellow Ioana Bauer, Chairwoman eLiberare, a reprezentat vocea creatorilor de schimbare pentru drepturile omului și incluziune din România, chiar în sesiunea de deschidere a Summit-ului și ne-a reamintit că e normal ca schimbarea să fie un proces greu.

#TrueParticipation înseamnă să privim dincolo de ceea ce ne desparte, să reducem distanțele dintre noi și să ne asigurăm că fiecare voce este ascultată și fiecare persoană are un loc la masă, construind împreună pornind de la umanitatea care ne leagă.

Filantropie pentru **impact**

Filantropie pentru impact – o călătorie de învățare dedicată filantropilor din Europa Centrală și de Est care a creat contexte de discuție despre necesitatea ca mecanismele lor de intervenție să fie integrate la un nivel sistemic, abordând cauzele fundamentale ale problemelor pentru a provoca schimbări durabile. **Ioana Bauer, Chairwoman eLiberare, și Florin Stoican, președinte Asociația Kogayon, amândoi Ashoka Fellows în România** au vorbit filantropilor despre cum au mobilizat aliați și stakeholderi neașteptați

în inițiativele lor specifice și cum au reușit să obțină impact: Ioana în lupta împotriva traficului de persoane, iar Florin în conservarea biodiversității.

Programul a fost organizat de Philanthropy for Impact (PFI) din Polonia, activ în regiunea Europei Centrale și de Est. PFI este un program co-creat de Fundația Educațională R.Czernecki împreună cu Ashoka Polonia și The Flying Mind Foundation.

Cred că schimbările de care avem nevoie ca societate ar trebui să vină din onestitate și blândețe

Câteodată, să ai bun simț poate să fie cea mai mare schimbare pe care ți-o propui

Elena Calistru

fondatoarea Funky Citizens,
Ashoka Fellow din 2019

1. Ce a rămas cu tine de la 2024?

Gândul că trebuie din nou să ne uităm la lucrurile alea de bază, lucrurile pe care credeam că le-am lăsat deoparte. Și mă refer aici la faptul că trebuie să ne uităm la cum funcționează Parlamentul și cum ajungem să avem un Parlament care să reprezinte o mai bună parte din societate. Cum facem ca Guvernul să fie mult mai responsabil și să nu mai aibă impresia că se pot roti între ei și cu asta basta. Pentru că, într-un final, **cred că marea lecție a lui 2024 a fost că lumea din jurul nostru se schimbă atât de tare și atât de repede, iar pericolele pe care ni le impun geografia și istoria sunt atât de mari, încât pur și simplu nu ne permitem să nu avem baza aia foarte solidă.** Ce am mai învățat, pe lângă bucata asta de a mă uita mai cu atenție și eu și organizația noastră, Funky Citizens, la cum să facem să avem o bază stabilă și bună – mi-am dat seama, și a rămas gândul ăsta cu mine, **că într-o lume atât de schimbată și în care oamenii au atât de multe anxietăți, este imposibil, dar absolut imposibil, să încerci să promovezi orice gând despre schimbare, orice gând despre valori comune și despre comunitate, dacă nu te asiguri că oamenii au o realitate comună,**

o înțelegere comună a realității – aceea care ne permite tuturor să înțelegem că dacă afară e lumină: înseamnă că e zi, dacă afară e întuneric: înseamnă că e noapte. Pentru că realitatea asta comună ne poate pune împreună în fața unei discuții despre care dintre alegeri și care dintre proiectele viitoare sunt mai bune pentru comunitate. Fără baza asta, în care ne punem de acord cu toții asupra unei realități comune, nu cred că avem cum să mergem mai departe noi toți, comunitatea și societatea împreună.

2. Cum facem să nu mai ajungem în același haos de la final de 2024 din nou? Tu cum stai cu încrederea și de unde începem să re-construim punți?

Eu stau bine cu încrederea și cred că putem re-construi punți, însă este clar că haosul acela e legat într-o foarte mare măsură de ruperea acestor punți. **Am încredere, însă, pentru că, dacă oamenilor le explici lucruri, ei ajung să fie de cele mai multe ori rezonabili.** Și cred și sper – poate e o speranță un pic prea optimistă, dar o văd ancorată și în realitate – că mai multă lume din mai multe zone ale societății și-a dat seama de pericolul care ne paște – și mă refer aici și la mediul de business, și la mediul academic, și nu numai. A fost, cred, o sperietură zdravănă la final de 2024. **Și cred totuși că ce am învățat și ce ne poate da speranțe**

e faptul că totuși, la finalul zilei, societatea românească are capacitatea să se mobilizeze și să mențină un parcurs pro-democratic, pro-european. Dar, într-adevăr, pentru asta trebuie să fim mai atenți. Cei care ne-am uitat mai în detaliu în comunități, care am mers mai la firul ierbii – noi, de exemplu, la Funky, am avut caravanele civice – știam că lucrurile sunt destul de nasoale când vine vorba de aceste punți rupte. Dar din nou, cred că în cele mai multe dintre cazuri, oamenii sunt rezonabili și tot ce lipsește este acel dialog.

3. Cum refacem conversațiile despre valori? Mai ales cu tinerii?

În conversațiile despre valori nici nu știu dacă putem vorbi despre "re-facere" sau mai degrabă despre "facere" în cazul României, pentru că eu nu cred că noi am făcut pace cu ce i s-a întâmplat României în tranziție. Și cred că dacă e să vorbim despre valori – și cu tinerii, dar nu numai cu tinerii, ci inclusiv cu părinții tinerilor care sunt cei, din punctul meu de vedere, care poartă o mare responsabilitate pentru radicalizarea unora dintre tineri, pentru că ei sunt cei care le zic că "e totul aiurea în România, totul se duce naibii, pleacă cât mai repede în străinătate" și așa mai departe. **Oamenii sunt dezamăgiți, de fapt, de felul în care s-a așezat România pe parcursul ăsta pro-european, pro-occidental, și cred că nemulțumirea asta vine dintr-o proastă gestionare a așteptărilor pe care le aveau în legătură cu democrația și cred că așteptările nerealiste vin din faptul că noi nu am avut acele conversații despre valorile care**

vin o dată cu acele constructe în care noi ne-am dorit foarte, foarte mult să fim. Și da, de asta ziceam și la început: cred că este esențial să începem cu baza: de ce ne trebuie democrație, de ce e bună democrația reprezentativă, cum îi menții responsabili pe politicieni, dar mai ales **cum faci să trăiești în continuare cu cineva cu care ești în dezacord.** Cred că această conversație despre valori începe cu acea **"shared reality" – o realitate asupra căreia ne punem de acord cu toții că este factuală așa cum o vedem** – și de acolo pornim ca să putem avea o conversație despre care sunt valorile mai importante, pe care le vedem esențiale orice s-ar întâmpla și, mai ales, cum facem să alegem modul în care să le prioritizăm.

4. Cu ce crezi e mai bine să începem schimbările de care avem nevoie ca societate, fără să ne pierdem umanitatea?

Cred că **putem să începem prin a avea un pic de, putem s-o numim empatie, dar parcă i-aș spune blândețe,** mai degrabă: și cu noi, și cu țara, și cu cei de lângă noi. Cred că suntem foarte încrâncenați și, cumva pe bună dreptate, pentru că lucrurile din jurul nostru nu arată bine, cel puțin din perspectivă de guvernanta, există super multe dezamăgiri, foarte multă lehamite, și toate astea sunt cât se poate de justificate. Guvernarea din ultimii ani a fost, din punctul meu de vedere, o guvernare proastă, neperformantă, ne-a băgat în cel mai mare deficit din Uniunea Europeană, ne-a crescut datoria publică, inflația e uriașă etc, adică după toate criteriile obiective a fost o perioadă în

care România ar fi trebuit să crească și, cu toate astea, ea a avut parte de o guvernare care a făcut-o să ajungă acum pe marginea unei prăpăstii. Ei, eu cred că **schimbările de care avem nevoie ca societate ar trebui să vină din onestitate și blândețe** în legătură cu noi înșine, cu locul în care ne aflăm, cu care sunt lucrurile care n-au funcționat, cu un pic mai mult uitat în oglindă și cu răbdare. Cred că optimismul meu vine din faptul că fac mereu pasul ăsta în urmă și mă uit la noi și îmi zic "măi, la 35 de ani de la Revoluție arătăm foarte bine!" Da, ok, puteam să arătăm mult mai bine, dar we are good! Nu pot să spun că trebuie să ne autoflagelăm în halul în care să zicem că trebuie să dăm foc la casă, trebuie să distrugem totul pentru că nu se mai poate. Nu cred că-i chiar așa și cred că tocmai de aici trebuie să vină acea conversație mai așezată și, cumva, fără a căuta soluțiile radicale, ci mai degrabă acele soluții care pot mobiliza și care arată cald tocmai prin bunul lor simț. **Câteodată, să ai bun simț poate să fie cea mai mare schimbare pe care ți-o propui.** Și cred că despre asta e vorba: despre a ne tempera un pic conversațiile și a găsi acele nuanțe. Din nou, însă – și insist asupra aspectului ăstuia, pentru că mă obsedează în ultima vreme – cred că asta vine din faptul că avem nevoie să agreăm în primul rând asupra realității comune, împărtășite. De aici pot apărea și soluțiile noi.

Ashoka e un loc
de intersecție
de idei, de
inițiative

Romanian-American Foundation (RAF), partenerul nostru strategic care a susținut înființarea biroului Ashoka România în 2017, a împlinit 15 ani anul trecut. Prin investițiile sale în inițiative de lungă durată, RAF a înțeles importanța unei implicări susținute pentru organizațiile care luptă pentru schimbare și le-a susținut și continuă să le susțină. RAF a sărbătorit dând voce organizațiilor din societatea civilă pe care le susține prin **campania «Collective Actions - Learning from 15 years of RAF programs», dedicată organizațiilor partenere pe care Fundația le sprijină și prin care realizează programe în România**. Ne bucurăm că și poveștile Ashoka Fellows Ioana Bauer, Paul Radu și Eugen Vaida se numără între cele publicate în **pressone.ro**, pentru că toate aceste povești reprezintă, de fapt, o mărturie a puterii pe care o au cetățenii atunci când se implică pentru binele comun.

Cât a contat, pentru tine, programul Ashoka România și alegerea ca Fellow?

Ioana Bauer

președintă a Consiliului Director eLiberare

A contat foarte mult. Practic, Ashoka ne-a ajutat să scalăm și probabil că n-am fi discutat acum despre schimbări și leadership în afara României fără impactul pe care l-a avut rețeaua Ashoka și fără sprijinul care a venit. Cumva, criteriile Ashoka și faptul că ești ales ca Fellow sunt un proces foarte complicat și foarte, foarte complex. Durează foarte mult și se uită nu doar la ideea pe care o ai, ci și la fibra ta ca om, ca antreprenor social. Procesul în sine de a fi ales ca Fellow e un proces extrem de valoros, pentru că începe cu o deconstruire a ceea ce crezi tu că faci sau că ești. Apoi, te ajută foarte mult să-ți argumentezi poziția și programele și îți testează toate credințele. Nu e doar expunere la o super-rețea internațională și, cumva, un vot de încredere care transcende programele pe care tu le-ai făcut, ci vine și cu o maturizare la microunde, ca să poți trece prin procesul respectiv și să îți dovedești ție, în primul rând, că ceea ce faci e important.

Ioana Bauer, eLiberare: A „decide” între a-ți vinde trupul sau a nu-ți hrăni familia nu este o alegere

Paul Radu

co-fondator Organized Crime and Corruption Project (OCCRP), Ashoka Fellow din 2018

Ashoka a fost, pentru mine, o mare surpriză, fiindcă Ashoka este exact platforma de care eu aveam nevoie ca să înțeleg ce se întâmplă în alte domenii, în business, în alte părți ale societății civile, în domeniul antreprenoriatului de tip social din lume. E un loc perfect ca să înțelegi, e un loc de intersecție de idei, de inițiative. Pentru mine, Ashoka chiar e un loc unde poți, cu ideile pe care le ai, cu inițiativele pe care le ai, să crești. De asta, pentru mine, Ashoka chiar a fost și este foarte, foarte importantă. Am conversații cu mulți membri Ashoka și cu Ashoka Leadership destul de constant. Să afli ce se întâmplă în domeniul acela și ce instrument nou se folosește în celălalt domeniu și ce strategie se poate folosi la nivel global ca să aperi democrația sunt lucruri la care nu e ușor să ai acces. Ashoka facilitează tocmai această înțelegere, e o platformă, cred eu, extraordinară la intersecția dintre științe, la intersecția dintre cunoștințe. Și asta, cred eu, este foarte, foarte util.

Paul Radu, jurnalist, co-fondator OCCRP, despre ce înseamnă să investighezi corupția și crima organizată: Întotdeauna simți că ar fi trebuit să faci mai mult

Eugen Vaida

Directorul pentru România al The King's Foundation și fondatorul Asociației Monumentum, Ashoka Fellow din 2022

Cred că un lucru foarte interesant care mi s-a întâmplat a fost că, prin Ashoka, am reușit să-mi pun o oglindă în față și să mă uit la ce facem din alt unghi, să vedem mai obiectiv lucrurile. Am și participat la summitul Ashoka, unde am discutat cu foarte mulți oameni care fac lucruri similare, care au fondat și care uneori chiar s-au retras din proiect și au înființat alt proiect pe care l-au pus pe picioare. Mi-a arătat și o altă față, că impactul în societate este cel important, iar cei de la Ashoka sunt oameni care pot să contribuie și în alte proiecte, să susțină societatea și din alte unghiuri.

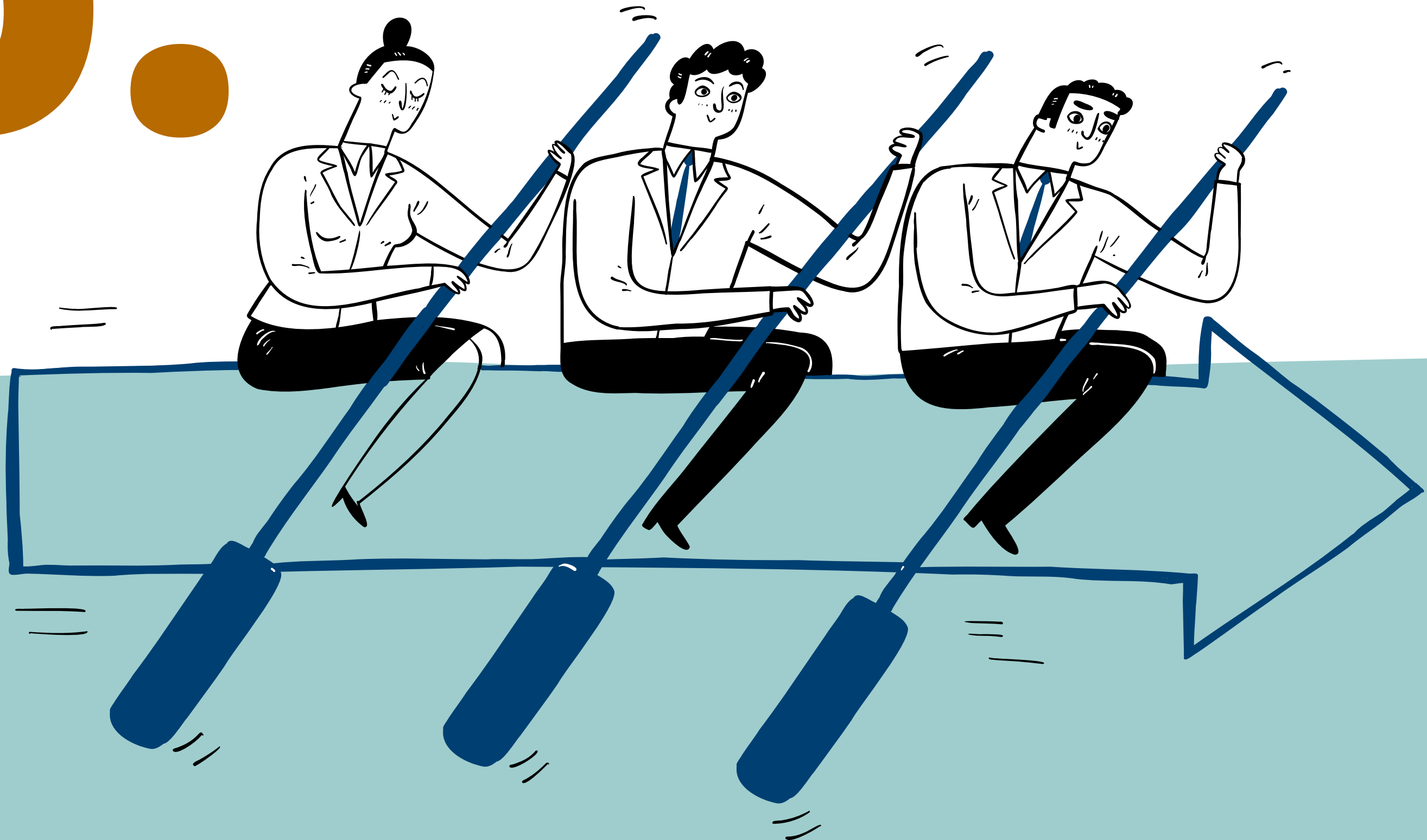
Există și partea de networking, discutăm foarte mult. Chiar vorbim cu coordonatoarea noastră de la Ashoka despre problemele din Ambulanță, ne întreabă ce nu merge, unde poate să ajute, pentru că are foarte multă experiență pe această parte de antreprenariat social. Încercăm să vorbim, să împărtășim din experiența noastră celorlalți. Este foarte important, pentru că singuri nu reușim să le rezolvăm pe toate și nici nu le știm pe toate, iar aici Ashoka ne-a ajutat foarte mult să vedem diverse abordări.

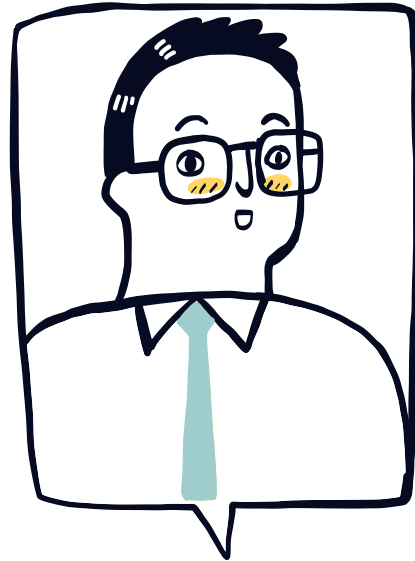
Eugen Vaida, coordonator al Ambulanței pentru Monumente, pune „pălărie și bocanci” clădirilor istorice: „Doar să veniți, că avem tot ce e nevoie”

6

Programul Ashoka Residency pentru creatorii de schimbare

O lume în care fiecare cetățean poate fi creator al schimbării pentru noi, în Ashoka România, înseamnă că Ashoka ești și tu. Imaginea pe care o proiectăm despre lume este una ghidată de empatie, conexiuni profunde, colaborare și accesibilitate, ca să lucrăm mai bine ca **o comunitate împreună (one community)**.

Cu această viziune în minte, am creat **Programul Ashoka Residency**, o experiență de 3 luni adresată oricărui creator de schimbare din România. Scopul acestui program a fost să creeze un cadru de colaborare open-source și ne-a permis să ne deschidem către toți cei care fac schimbări în ecosistem și să împărtășim resursele, instrumentele și cunoștințele Ashoka despre crearea schimbării sistemice și măsurarea impactului cu un număr cât mai mare de oameni.

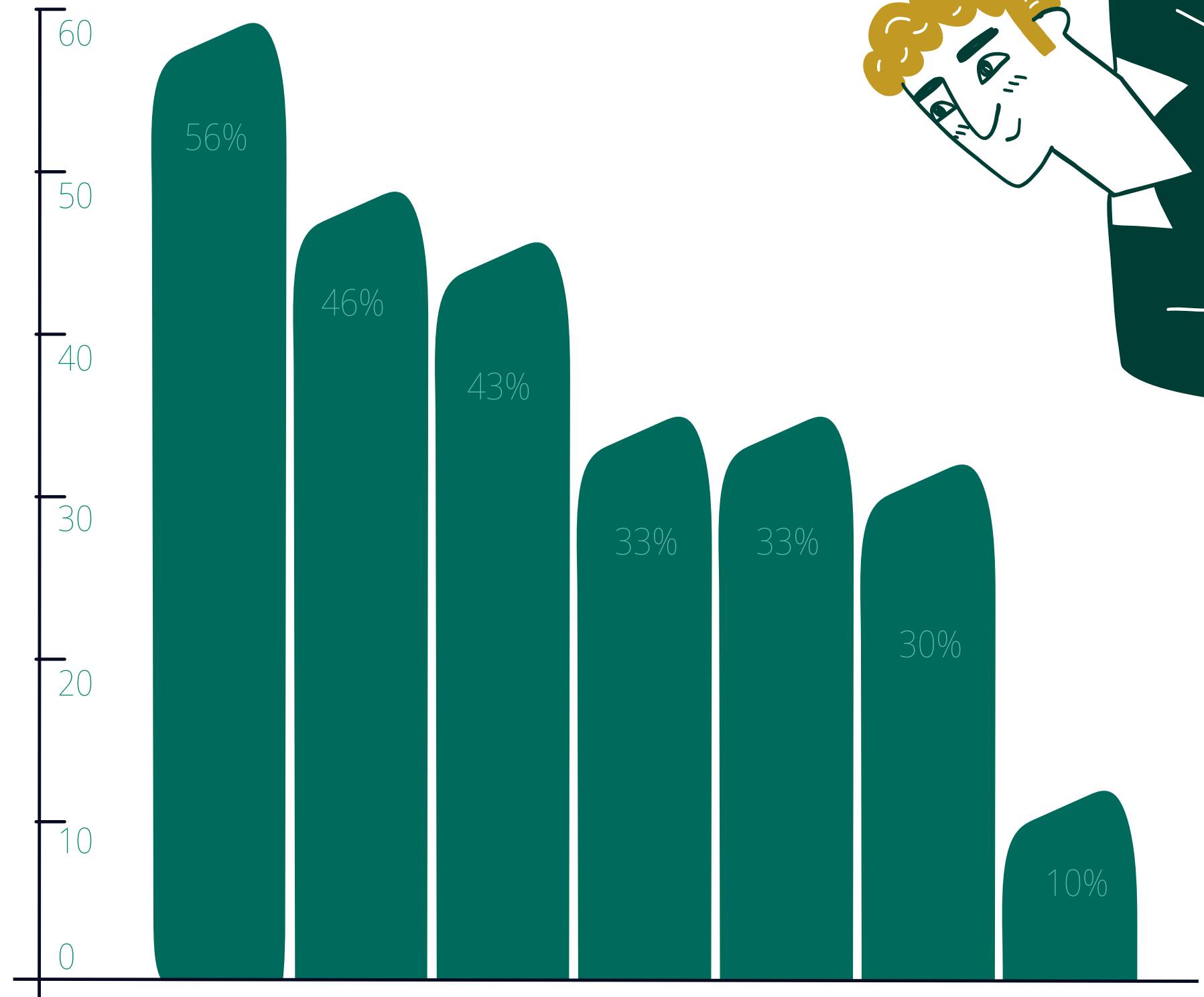
În 2023 și 2024, peste **180 de participanți** au urmat Programul Ashoka Residency, în 6 ediții diferite. Au explorat universul Ashoka de la concepte la spații de colaborare, la transfer de cunoștințe și acces la experiențele de învățare globale.

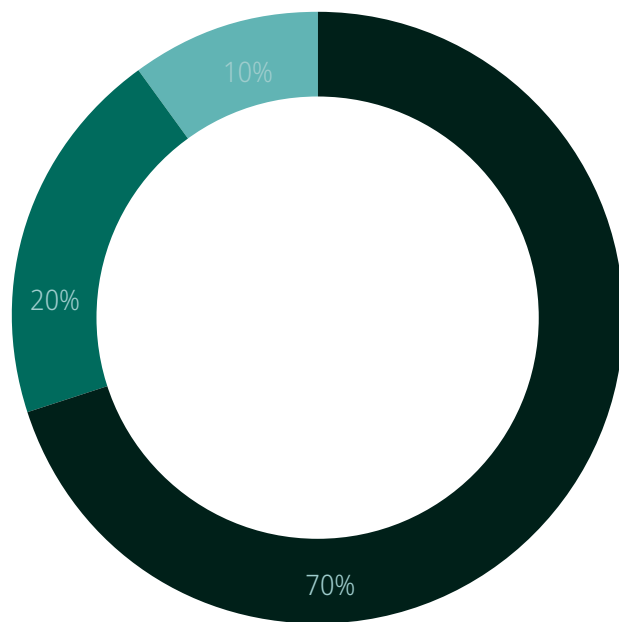
Credem într-o lume în care fiecare cetățean este un creator de schimbare și am vrut să învățăm cât mai mult de la cei peste 180 de Rezidenți. De aceea, am creat un studiu de impact al acestei experiențe de învățare printr-un chestionar care să ne aducă date cantitative și interviuri care să completeze cu date calitative. Vocile Rezidenților ne-au ajutat să înțelegem cât de important e să continuăm să creăm astfel de spații sigure de învățare, unde oamenii creează împreună un limbaj comun de înțelegere asupra schimbării paradigmelor necesare pentru a crea impact, și unde învață foarte mult nu numai din instrumentele Ashoka, ci și unii de la alții.

Ce simți că ai obținut pe parcursul experienței tale în cadrul programului sau rețelei Ashoka?

- * Orientare mai mare către impactul produs de organizația mea – **56%** dintre respondenți
- * Noi idei și noi moduri de a face lucrurile, zi de zi, în cadrul organizației – **46%** dintre respondenți
- * Deschiderea către parteneriate cu alte organizații din program - conexiuni autentice, care s-au deschis firesc – **43%**
- * Îndrumare strategică care m-a ajutat să-mi clarific și să-mi urmez viziunea – **33%**
- * Îmbunătățiri în starea mea de bine (well-being) – **33%**
- * Perspective noi despre cum gândesc și privesc provocările – mi s-a schimbat felul în care văd lumea – **30%**
- * Noi conexiuni cu oameni care s-au alăturat echipei mele ca membri ai organizației sau ca voluntari – **10%**

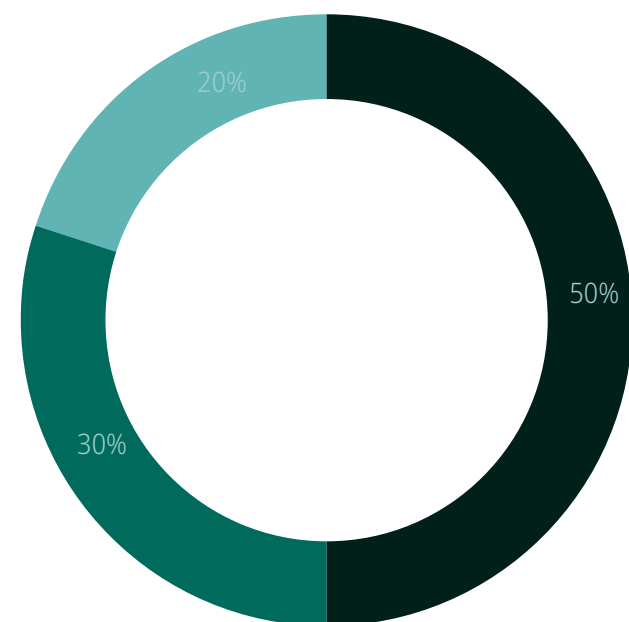
Experiența în cadrul Ashoka m-a făcut să mă simt mai conectat/-ă.

70% - în mare și foarte mare măsură
 20% - în măsură moderată
 10% - în mică măsură

Experiența în cadrul Ashoka m-a ajutat să-mi îmbunătățesc reziliența.*

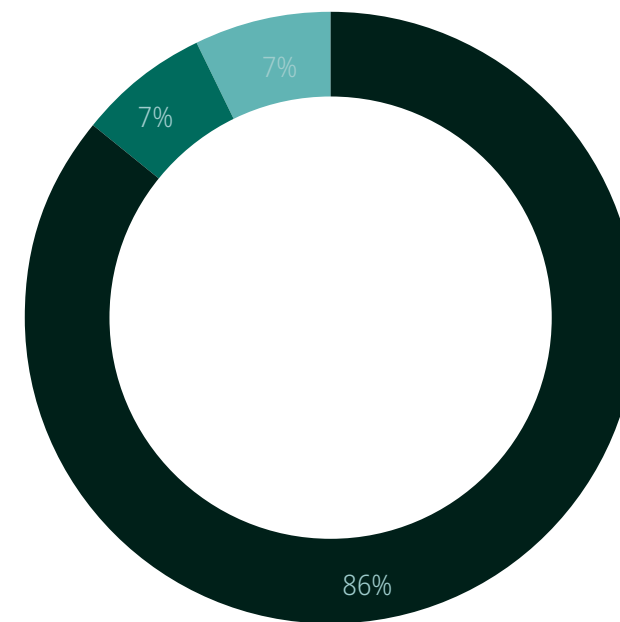
(*Reziliența reprezintă capacitatea de a te adapta la schimbare, de a te redresa după ce ai avut de depășit obstacole și de a continua să-ți urmezi misiunea cu încredere și curaj.)

50% - în mare și foarte mare măsură
 30% - în măsură moderată
 20% - în mică măsură

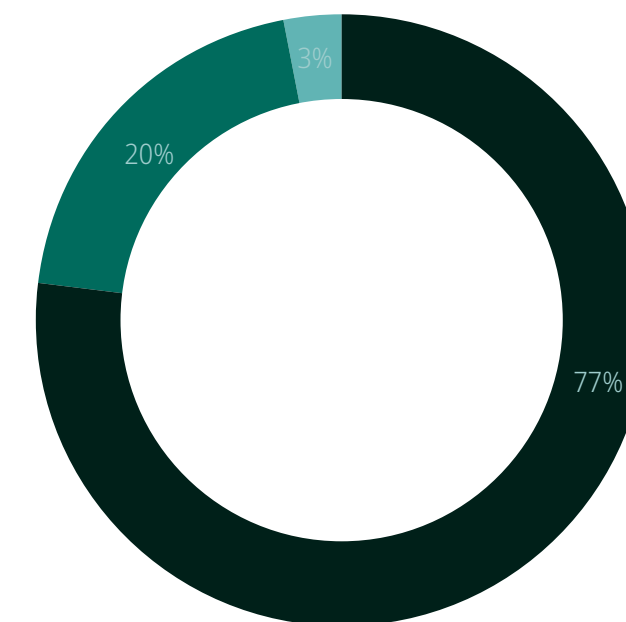
Experiența în cadrul Ashoka mi-a oferit perspective noi asupra modului în care privim schimbarea pe care o generăm.

86% - în mare și foarte mare măsură
 7% - în măsură moderată
 7% - în mică măsură

Experiența în cadrul Ashoka m-a făcut să mă simt mai conectat/-ă.

77% - în mare și foarte mare măsură
 20% - în măsură moderată
 3% - în mică măsură

Despre studiu:

Am trimis către 184 dintre participanții înscriși în ultimele 4 ediții Ashoka Residency un chestionar cu 12 întrebări pentru a evalua ce le-a adus experiența de învățare a Programului. Au răspuns 30 de participanți, reprezentând 16,30% dintre cei invitați să completeze chestionarul.

Testimoniale

Două participante ne-au oferit detalii despre schimbările strategice pe care le-au făcut în organizațiile lor ca urmare a experienței de învățare în cadrul Programului Ashoka Residency.

Diana Alexandrina Moldovan

Președintă Asociația Impact Bistrița

Programul Ashoka Residency m-a ghidat spre o gândire strategică esențială, ajutându-mă să privesc mai structurat spre voluntari. A fost o experiență definitorie, care m-a făcut să conștientizez impactul real al muncii noastre. Mi-am dat seama că făceam o treabă excelentă pentru beneficiari eram tot mai vizibili în județ, dar pentru voluntari aveam nevoie de un model de lucru mai eficient. Ashoka m-a ajutat nu doar să reflectez, ci și să revizuiesc viziunea și misiunea organizației. Deși ideile existau, am înțeles cât de important este să le pun pe hârtie. Obiectivul nostru pentru următorii 5 ani este să formăm o echipă de management din foștii noștri voluntari. Cred cu tărie că și organizațiile din orașele mici pot crea schimbări reale și durabile, atunci când se bazează pe oameni și valori clare.

Alexandra Dumitrescu

Income growth officer, Rways - for nonprofits:

M-ați ajutat să înțeleg în primul rând că în antreprenoriatul social nu trebuie să ai soluția de la început și că succesul meu nu e validat de contul meu bancar. Știu în ce direcție merg și sunt flexibilă ca să ajung acolo și e ok să pornesc la drum așa. Asta mi-a permis să ies uneori din "freeze mode" apropos de această experiență în termeni foarte punctuali. Iar ce mi-a oferit contextul de creștere, apropos de proces a fost partea de network. În Ashoka Residency eram într-o comunitate de "like-minded individuals" în care eram mereu înconjurați de exemple de indivizi cu viziuni și perspective mai ample - asta mi-a permis să-mi dau seama că limita nu e unde o credeam eu și să visez un pic și mai departe. Să îmi cresc orizontul. Și pentru asta, vă mulțumesc.

7

Mai importantă ca
întotdeauna: **Educația
Media Digitală pentru
Tinerii din România**

Am continuat proiectul „**Educație media digitală pentru tinerii din România**”, demarat în septembrie 2023, pe o perioadă de trei ani, finanțat de Fondation Botnar și coordonat de Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI). Scopul proiectului este crearea unui consorțiu care amplifică schimbarea pozitivă în societate prin încurajarea tinerilor să devină viitori cetățeni activi ai României, fiind mai bine pregătiți în educația lor media digitală și capabili să ia decizii informate. Proiectul își propune, de asemenea, să le ofere înțelegerea necesară și abilitățile pentru utilizarea tehnologiilor emergente, inclusiv inteligența artificială.

Consortiul este format din organizațiile: E-Civis, EDUMI, Funky Citizens, Grupul PONT și Ashoka România, sub coordonarea CJI.

Ashoka România facilitează colaborarea în cadrul proiectului pentru a ajuta organizațiile să-și atingă obiectivele și să comunice eficient pe tot parcursul acestuia, concentrându-se pe

indicatorii de impact relevanți.

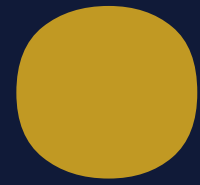
În 2024, partenerii au dezvoltat resurse de educație formală și non-formală și au oferit experiențe de învățare pentru susținerea gândirii critice a tinerilor și potențarea capacității lor de a recunoaște dezinformarea: module de training pentru profesori și pentru copii și tineri de la clasele primare până la studenți, checkathoane și workshopuri, cu materialele de învățare aferente.

Ce urmează: să identificăm împreună noi aliați pentru consorțiu, să elaborăm un document care să sintetizeze lecțiile învățate de partenerii din proiect.

Citește Concluziile studiului “Relația cu informația și obiceiurile de consum media ale copiilor și tinerilor din România”, realizat de CJI și publicat la începutul lui 2025: **Relația cu informația și obiceiurile de consum media ale copiilor și tinerilor din România**

8

Coop4Equality

Ashoka România este parte din proiectul **Cooperation for a Gender-Equal Social Economy (Coop4Equality)**, o inițiativă de pionierat finanțată prin Erasmus+, care are ca scop promovarea egalității de gen și construirea unei economii sociale mai incluzive în Europa.

Proiectul urmărește să contribuie la creșterea incluziunii de gen în peisajul european al antreprenoriatului social. Proiectul va echipa părțile interesate – investitori, antreprenori, mentori, antrenori, experți, formatori, hub-uri, centre de inovație și alte organizații-cheie din ecosistemul european – cu instrumente și cunoștințe pentru a integra perspectivele de gen în activitățile lor, contribuind, în cele din urmă, la o economie și o societate mai corecte și mai incluzive.

Ca parte a acestui proiect, a fost lansat, în 2024, un prim studiu internațional, intitulat **Cum încorporează ecosistemele de antreprenoriat social o lentilă de**

gen: Perspective și recomandări din șase țări europene (How Social Entrepreneurship Ecosystems Incorporate a Gender Lens: Insights and recommendations from six European countries).

Partenerii sunt Empow'Her Global (Franța – coordonator), UNIVERSIDADE NOVA DE LISBOA (Portugalia), DIGITAL LEADERSHIP INSTITUTE (Belgia), Stimmuli for social change O.E. (Grecia), Center for Open Social Innovation gUG (Germania).

Citește **RAPORT DE Cercetare: Cum încorporează ecosistemele de antreprenoriat social perspectiva de gen – Perspective și recomandări din șase țări europene.**

9

Barometrul Încrederii 2024

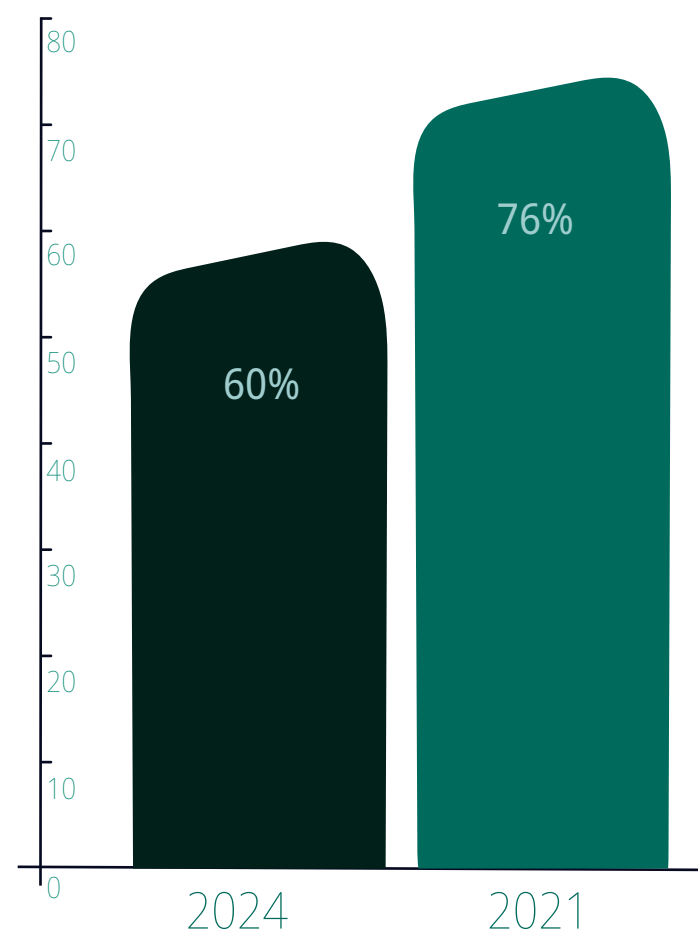
Cine, într-o societate, poate schimba în bine mediul în care trăiește? – Aceasta este întrebarea din centrul Barometrului Încrederii, un studiu pe care îl realizăm alături de IZIData încă din 2019. Am reușit astfel să surprindem cum pandemia, războiul și nesiguranța economică au modificat încrederea oamenilor în forțele proprii, în instituții, ONG-uri, biserică sau politicieni.

În 2024, **încrederea românilor în organizațiile non-guvernamentale (ONG-uri) percepute drept creatoare de schimbare a crescut, în special în rândul tinerilor** – ne-a arătat barometrul realizat în februarie 2024, privind atitudinea și percepția românilor despre rolul lor de creatori ai schimbării în societate. Față de Barometrul precedent, realizat în decembrie 2021, am descoperit atitudine moderată în rândul românilor, doar 6 din 10 considerându-se creatori ai schimbării, în timp ce perspectiva pentru viitor este mai optimistă, însumând **8 din 10 români care cred că pot deveni ei înșiși creatori ai schimbării**. Dacă în decembrie 2021 oamenii simțeau în mai mare măsură că schimbarea stătea în propria lor putere – 84%, în 2024, **încrederea în fiecare dintre noi a scăzut la 78%**. O explicație poate fi pusă pe seama faptului că, fiind vorba de începutul anului electoral 2024, oamenii aveau tendința de a delega responsabilitatea schimbării către alte instituții, și mai puțin către ei înșiși.

Creatori de schimbare percepția în prezent

Te consideri creator de schimbare?

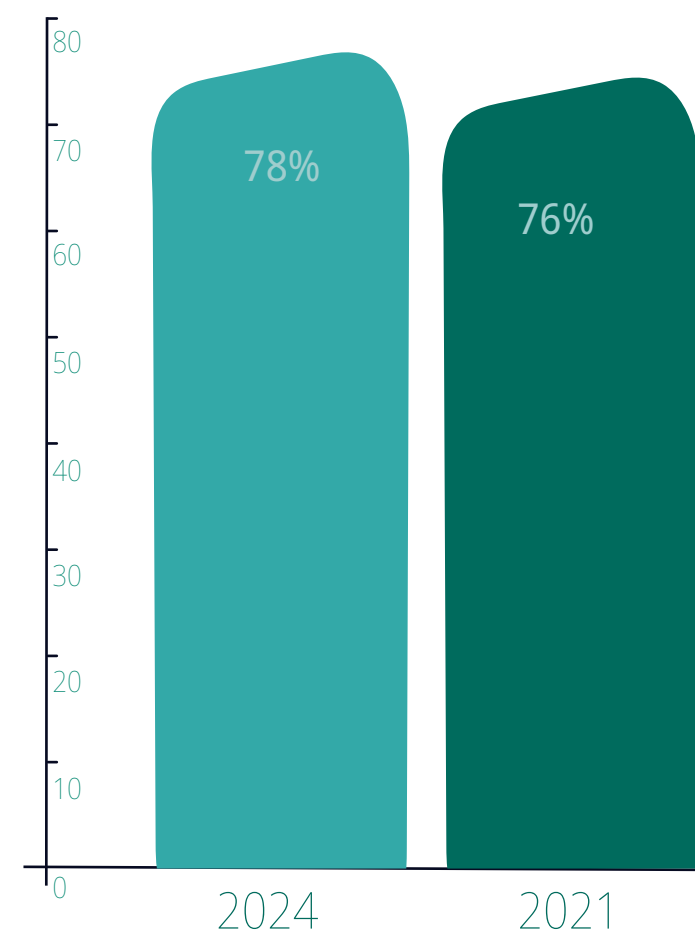
6 din 10 se consideră creatori ai schimbării (60% au răspuns cu Da în 2024, față de 76% în decembrie 2021)

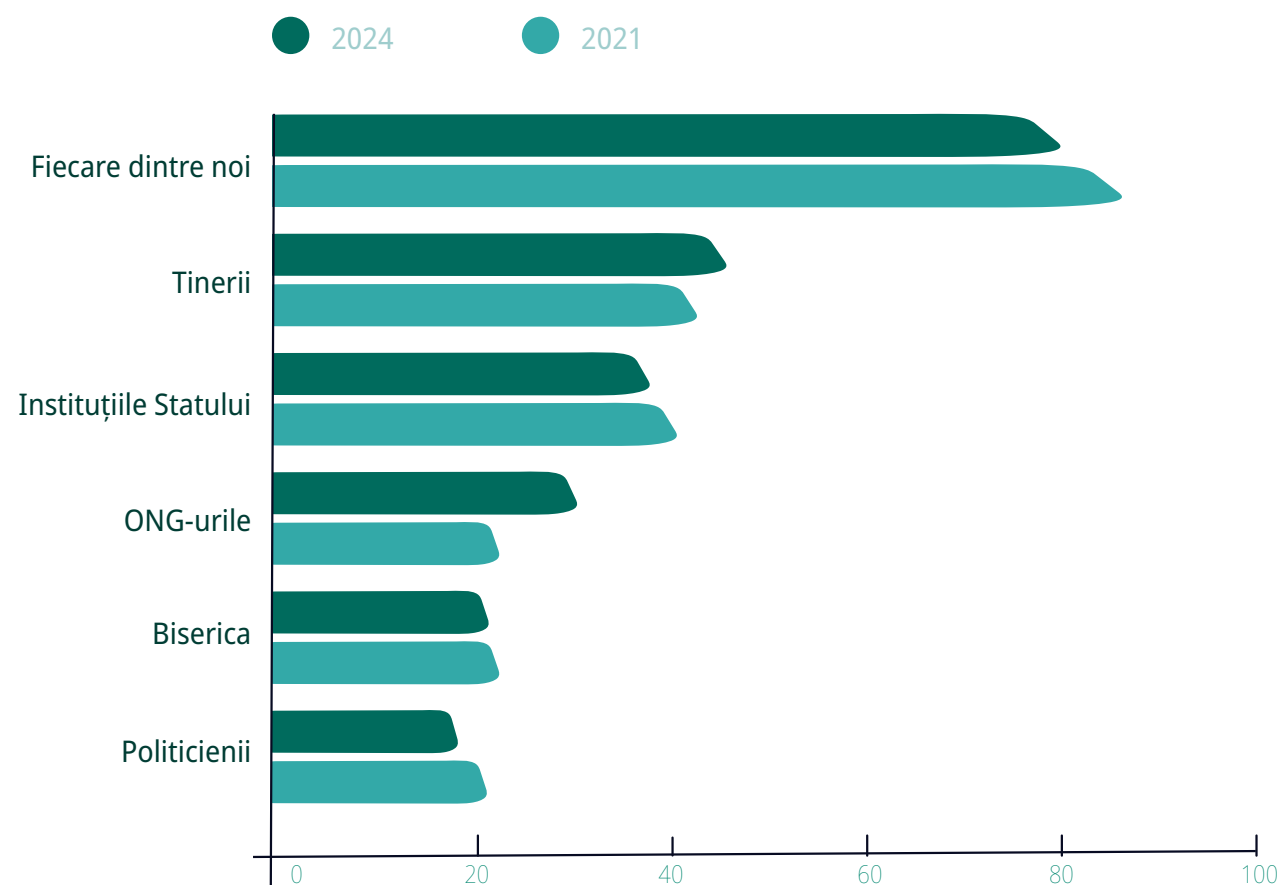

Creatori de schimbare percepția pentru viitor

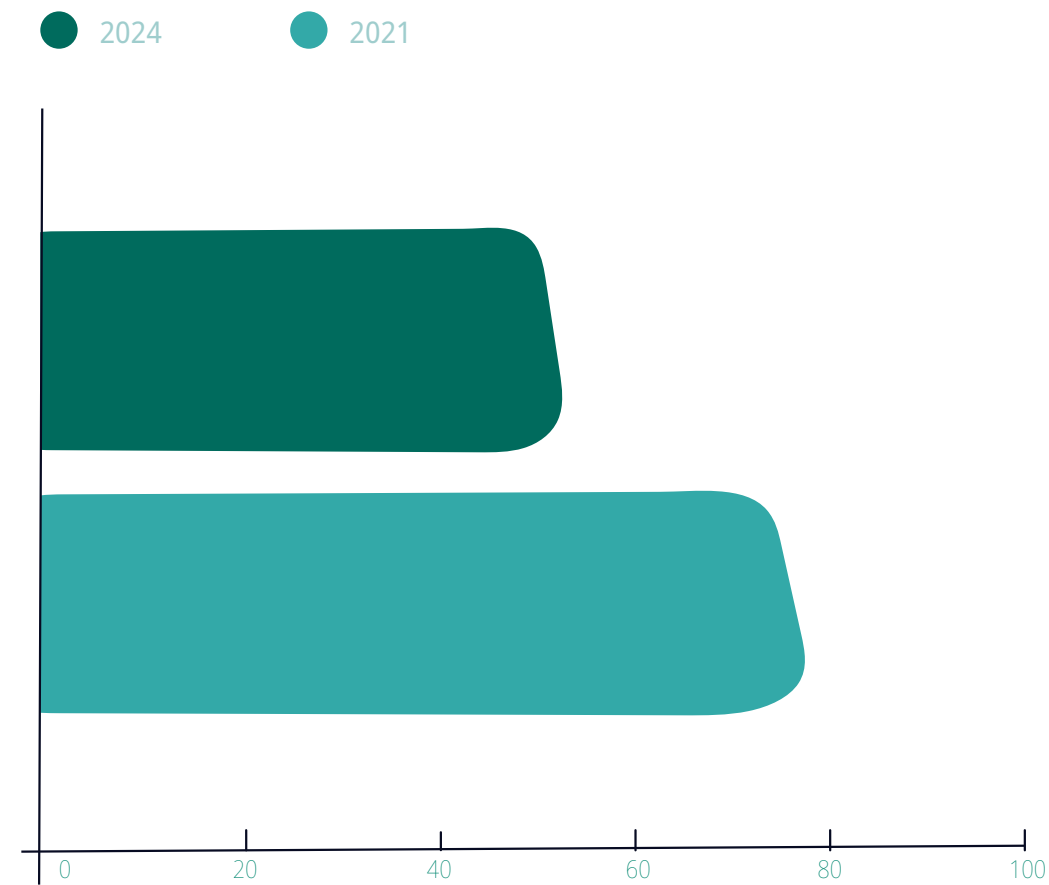
Cine crezi că poate deveni creator de schimbare în societate?

8 din 10 (78% au răspuns Fiecare dintre noi) 2024, față de 76% în decembrie 2021)

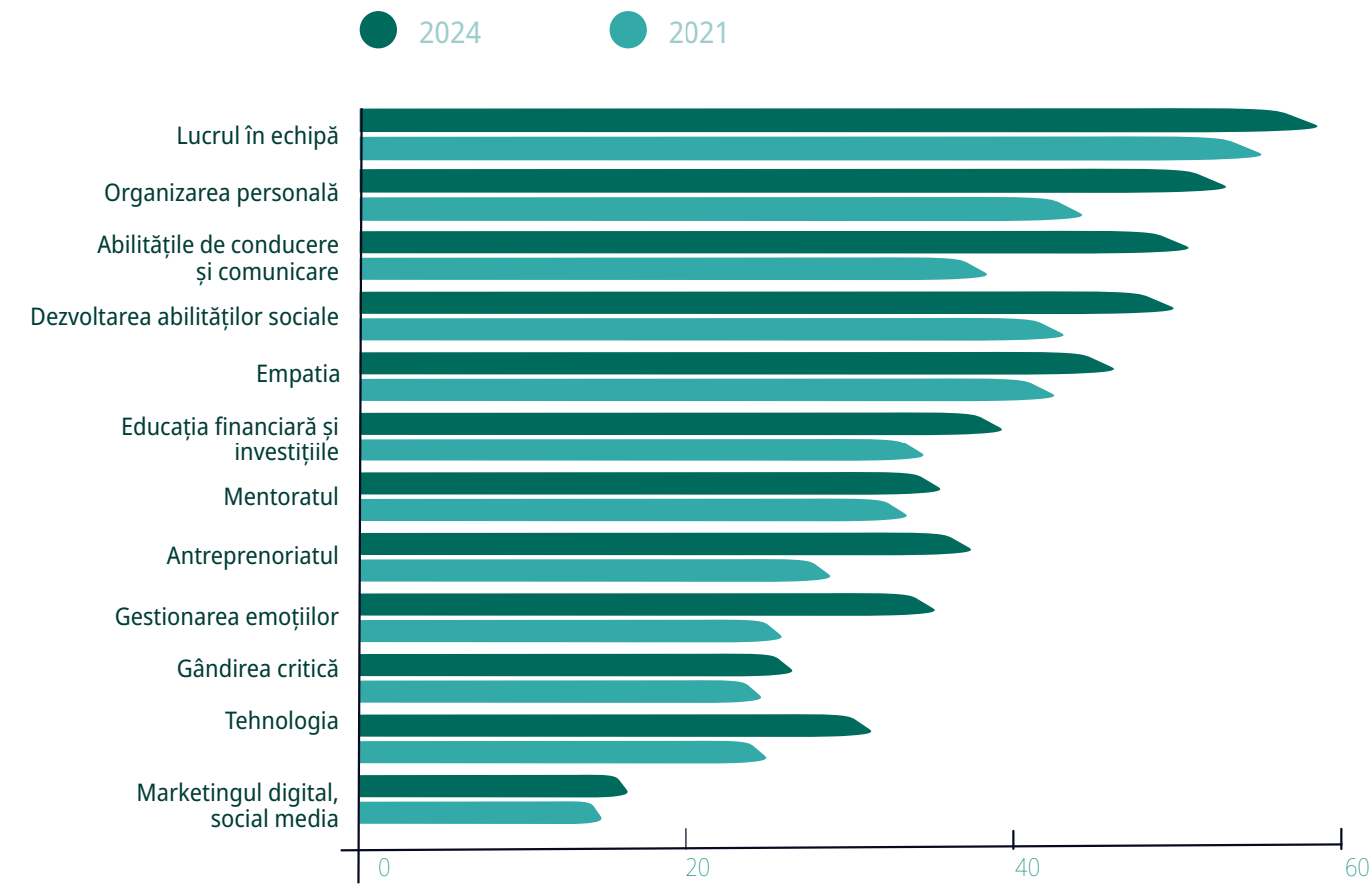
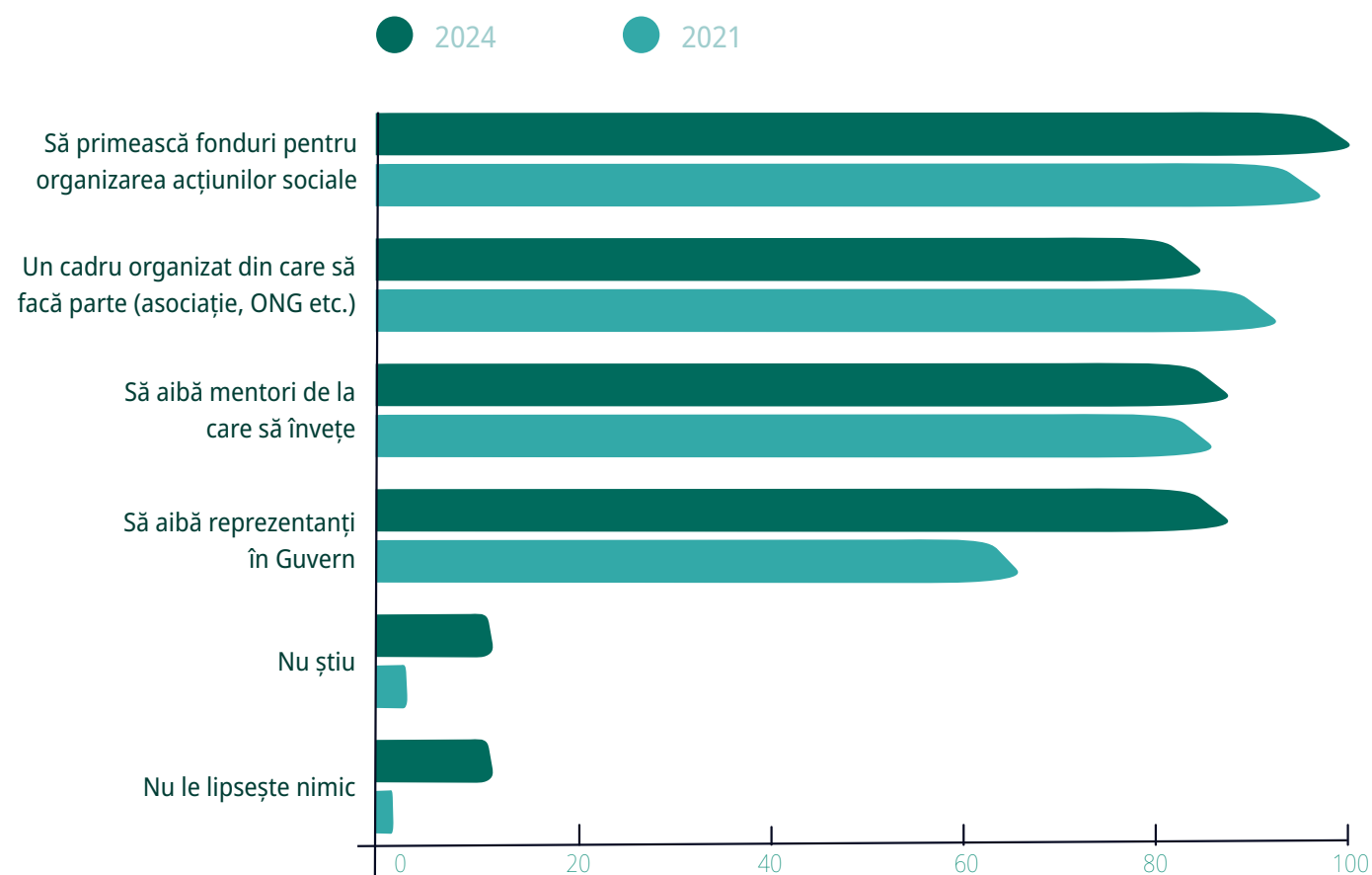

Topul încrederii românilor în capacitatea proprie și a altor actori din societate de a crea schimbare s-a modificat în 2024 față de decembrie 2021, cu câteva diferențe semnificative, între care și faptul că ONG-urile surclasează din nou Biserica. Tinerii sunt pe locul 2 (45%, față de 42% în valul anterior), instituțiile statului pe locul 3 (37% față de 40%), iar ONG-urile pe 4 (30%, față de 22% - cea mai mare creștere). Biserica (21%) și politicienii (18%) au înregistrat o nouă scădere la nivel de încredere, pierzând fiecare câte 2, respectiv 3 puncte procentuale în acest top.

Studiul **ne-a atras atenția asupra scăderii semnificative a încrederii în propria capacitate de a fi creatoare de schimbare a tinerelor între 15-24 ani**. Dacă în barometrul realizat în decembrie 2021 76% dintre fetele din Gen Z se considerau creatoare de schimbare, procentul a scăzut la 52% în 2024 – iar această scădere poate avea explicații pe fondul unui val de discuții în mass media cu privire la agresiuni și hărțuire asupra femeilor.

Încrederea tinerelor fete în propria capacitate de schimbare: 52% în 2024, în scădere semnificativă față de 76% în decembrie 2021.

În topul nevoilor tinerilor pentru a se implica în acțiuni sociale a rămas nevoia de fonduri – 60%, urmată de nevoia de a fi reprezentați în Guvern – 53% (în creștere față de 40%), la egalitate cu nevoia de mentori – 53%.

Despre studiu

Studiul a fost realizat împreună cu agenția de studii de piață IZI data, datele obținute fiind raportate în comparație cu un studiu comandat de Ashoka România în decembrie 2021, pe 1012 respondenți, reprezentativ național urban, autoadministrat online. Pentru studiul din februarie 2024, s-a folosit metodologia Omnibus, chestionar online autoadministrat.

Detalii: Un nou barometru privind atitudinea și percepția românilor despre rolul lor de creatori ai schimbării în societate

10

Premiile pentru Impact Social

În cadrul Galei
Societății Civile

Suntem partenerii Galei Societății Civile (GSC), un proiect The Institute, încă din 2021, ce promovează și premiază activitatea sectorului asociativ din România. Susținem categoria specială a Premiilor pentru Impact Social din competiție, pentru a aduce **recunoaștere proiectelor care generează schimbări sistemice și care abordează cauzele profunde ale problemelor sociale, nu doar simptomele acestora.**

În 2024, un juriu special format din 5 membri ai comunității Ashoka România, a evaluat cele mai bine notate 5 proiecte din prima etapă de jurizare a Galei Societății Civile. Juriul comunității Ashoka a acordat, în fiecare secțiune de concurs, câte un **Premiu pentru Impact Social ținând cont de relevanță, rezultate, durabilitate și nivelul de impact și potențialul de impact.** Membrii juriului Ashoka România 2024 au fost: Diana Berceanu - Director de programe – Societate Civilă și Filantropie, Romanian-American Foundation; Mihai Cucu-Dumitrescu - Manager Comunitate de ONG și IMM BCR Social Finance, Dorica Dan - Ashoka Fellow, Președinta Asociației Prader Willi, Nicoleta Gruia – Director Executiv spotmedia.ro, Elena-Andreea Negoii – coordonatoarea F-Sides – Chapters și Mihaela Vasiloii – Fellows Scouter Ashoka Romania.

Câștigătorii Premiilor de Impact Social 2024

Educație: Salvați Copiii România, pentru Inovație în educația preșcolară – grădinițe fără bullying, București

Artă și cultură: Asociația Q-Arts Muzeul Abandonului, pentru proiectul Unboxing Muzeul Abandonului - live museum, București

Apărarea drepturilor individuale/colective: Asociația Help Autism, pentru proiectul Stop Discriminare. Decontarea terapiei pentru persoanele cu autism, București

Comportament civic și Participare publică: Fundația Progress Bistrița, pentru proiectul Fete Neînfricate – GirlPower Network, București

Sănătate: Asociația Cristi Vasiliu, pentru proiectul Telemedicină în terapie intensivă neonatală, Mureș

Incluziune socială: Kayak Champions Asociația Club Sportiv Nautic Titanii, pentru proiectul Vâslește pentru viață!, București

Servicii de Asistență socială: MozaiQ Asociația MozaiQ LGBT, pentru proiectul Rainbow Care, București

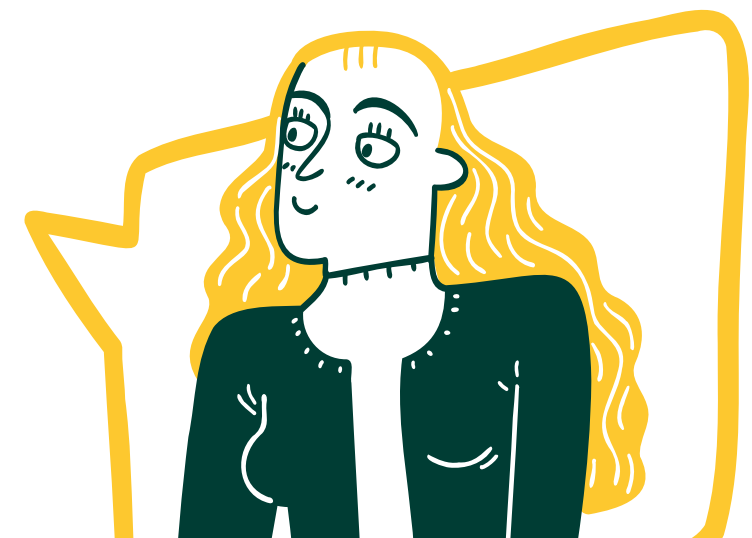
Mediu: Între Vecini Asociația Între Vecini, pentru proiectul ÎntreVecini, București

Dezvoltare economică și socială: Aluniș Art Center Asociația Centrul de Artă Aluniș, pentru proiectul Centrul de Artă ALUNIȘ, Buzău.

11.

În Căutarea **Binelui**

„În Căutarea Binelui” este un curs informal și inspirațional pentru consolidarea interacțiunii dintre studenți și lideri din societatea civilă.

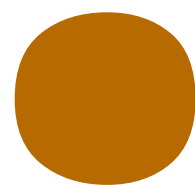
Într-o lume a schimbărilor constante, rapide, exponențiale, credem că **tinerii sunt motorul transformărilor ce duc la accelerarea impactului social**. Printr-o colaborare integrativă între comunități, educatori și mediu creăm un cadru în care aceștia să dezvolte patru abilități esențiale: empatie, leadership colaborativ, munca în echipe și schimbare sistemică.

Asta ne-am propus prin participarea la cursul „În Căutarea Binelui” - inițiat de partenerii din mediul academic: Facultatea de Litere, Departamentul de Științe ale Comunicării, din cadrul Universității din București. În 2024, studenții au continuat seria întâlnirilor din 2023 în cadrul aceluiași curs, cu lideri ONG din România. Aceștia au avut oportunitatea de a discuta direct cu oamenii din spatele inițiativelor care fac bine în comunitate.

12

Ashoka Global

87%

dintre cei care au urmat cursurile Ashoka se identifică drept Creatori de schimbare

3.900+

Ashoka Fellows

650

milioane de oameni au beneficiat de munca Ashoka Fellows la nivel global, în 2021

90+

de țări din toată lumea

3

dintre Ashoka Fellows sunt laureați ai Premiului Nobel

4.000+

membri ai comunității implicați în experiențe de peer learning, conectare și colaborare

425

milioane USD e investiția Ashoka în dezvoltarea antreprenoriatului social în ultimul deceniu

3.000+

persoane din toată lumea au urmat cursul online Systems Change Masterclass de la lansarea din februarie 2022

Locul 7

în lista World 200 SGOs din 2024. Nu este prima dată când Ashoka este recunoscută de thedotgood (fostul NGO Advisor), aflându-se în top 10 încă din 2015.

13.

Ashoka România

Financiar

CHELTUIELI

351,381
EURO (estimat)

VENITURI

384,857
EURO (estimat)

252,007
EURO

256,733
EURO

294.256
EURO

296.048
EURO

2025

2024

2023

14.

Suștinerea partenerilor

Ca să contribuim cu toții la un viitor mai sănătos, mai durabil și mai echitabil pentru toți, ca o comunitate împreună, **e necesară colaborarea actorilor din mediul de business și cel guvernamental cu antreprenorii sociali și cu creatorii de schimbare sistemică.** Ne îndreptăm atenția și puterea de a crea sinergii către parteneriate strategice cu corporații și fundații avangardiste, lideri de opinie, organizații ale societății civile și media care împărtășesc aceeași viziune de a accelera schimbarea. Aceste colaborări nu se limitează doar la domenii specifice, **ci abordează problemele printr-o perspectivă intersecțională, recunoscând și integrând diversitatea experiențelor și nevoilor la nivel de societate.** Scopul Ashoka România este acela de a contribui la crearea unui impact cuprinzător și echitabil, atât în cadrul organizațiilor noastre din toată lumea, cât și în afara lor, promovând schimbări pozitive la nivel sistemic.

Aceste parteneriate strategice sunt esențiale pentru amplificarea impactului și pentru realizarea schimbărilor sistemice dorite.

Roxana Vitan
Președintă Romanian-American
Foundation (RAF)

Din 2017, Ashoka sprijină lideri vizionari din România care generează schimbări durabile în diverse domenii esențiale ale societății, de la jurnalism la drepturile omului sau protejarea patrimoniului. Pentru RAF, investiția în dezvoltarea Ashoka ca organizație de sprijin pentru antreprenorii sociali a însemnat o investiție strategică în consolidarea societății civile. Ashoka rămâne un model unic de promovare a inovației sociale, prin sprijinirea liderilor locali care dezvoltă și multiplică soluții cu impact sistemic.

Sergiu Neguț
Președinte Romanian Business Leaders (RBL)

Într-o lume în care afacerile și binefacerile, chiar și în aceeași firmă, rămân pe planete diferite, Ashoka rămâne bucuria regăsirii cu acei oameni frumoși care știu să facă o lume mai bună, într-un mod sustenabil, prin afaceri cu suflet. Și ne inspiră pe toți.

15. ● Parteneri

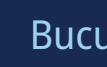

Vă mulțumim!

Suntem recunoscătoare tuturor celor cu care colaborăm, creatori și creatoare de schimbare care ne ajută să învățăm și să creștem ca o comunitate împreună: Ashoka Fellows, parteneri și partenere, voluntari și voluntare, colegii și colegele Ashoka de pretutindeni și tuturor celor care și-au adus expertiza și inima în munca pe care o desfășurăm. Așteptăm cu nerăbdare mai multe oportunități care vor aduce oameni, rețele și idei într-o comunitate împreună!

Partener înființare: **Romanian-American Foundation (RAF)**

Parteneri, susținători și colaboratori:

- Iulian Stanciu
- Fondation Botnar
- Organismul Intermediar Regional pentru
Programe Europene Capital Uman – Regiunea
București-Ilfov (OIRBI PECU)
- Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC)
- The Institute
- Facultatea de Litere, Universitatea București
- Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru
Dezvoltare (FOND)
- Centrul pentru Jurnalism Independent
- Funky Citizens
- Edumi
- E-Civis
- PONT
- Fundația Orange România
- Romanian Business Leaders
- Asociația pentru Relații Comunitare (ARC)
- Training Café
- IZI Data
- Chapter 4
- Social Innovation Solutions
- Fonduri-Structurale.ro
- Federația Coaliția pentru Educație
- Asociația pentru Valori în Educație
- Spotmedia.ro
- Empow'Her Global (Franța)
- UNIVERSIDADE NOVA DE LISBOA (Portugalia)
- DIGITAL LEADERSHIP INSTITUTE (Belgia)
- Stimuli for social change O.E. (Grecia)
- Center for Open Social Innovation gUG (Germania)

